AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 26-tas | Telefonas Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 29-tą BIRŽELIO (JUNE) 1935 M. | Kaina 5 Centai | VOL. XVIII

Pasaulio Lietuvių Spaudos Konferencija Kaune

Jau aiškėja, kad pasaulio lietuvių kongresan atvyks ir lietuvių laikraštininkų iš įvairių kraštų. Ryšy su tuo, Lietuvos Žurnalistų Sąjungos Valdyba nutarė suruošti bei sukviesti Kaune pasaulio lietuvių spaudos konferenciją — rugpiučio mėn., laike pasaulinio lietuvių kongreso. Konferencijos programa dar visai nesustatyta, bet jau numatoma jai šitokių uždavinių; užsienių liet. spaudos atstovų supažindinimas su Lietuvos spauda ir jos darbuotojais; Lietuvos spaudos atstovų supažindinimas su užsienio lietuvių spauda ir jos darbuotojais; tikslesnis užsienių lietuvių spaudos informavimas apie Lietuvos gyvenimą bei reikalus ir Lietuvos spaudos informavimas apie išeiviją; praktiški žygiai bei sumanymai nuolatiniam kontaktui palaikyti tarp Lietuvos ir išeivijos spaudos darbuotojų r pan.

Kol bus gauti šiai konferencijai atskiri kvietimai, jau dabar visi užsienių lietuvių laikraščiai kviečiami pasirupinti turėti savo atstovus pasauliniam lietuvių kongrese, o tuo budu ir pasaulio lietuvių spaudos konferencijoje. Geistina, kad kiekvienas laikraštis turėtų nors po vieną atstovą, gerai susipažinusį su atstovaujamo laikraščio reikalais (geriausia, jei galėtų atvykti patys redaktoriai ir jų padėjėjai.

Konferencijos ruoša pavesta rupintis redaktoriams Ant. Bružui ir Just. Paleckiui.

Lietuvoje Didelis Susidomėjimas Pasaulio Lietuvių Kongresu

Sąryšy su pasaulio lietuvių kongresu, šiemet Lietuvoje laukiama didelio skaičiaus lietuvių iš viso pasaulio kraštų. Svečiams sutikti ir priimti Kaune, Klaipėdoje, Kybartuose ir kituose centruose susiorganizavo tam tikri komitetai iš įvairių vietos organizacijų. Panašus komitetai susiorganizavo ir tose vietose, kurias lankys pasaulinio lietuvių kongreso dalyviai. Lietuvoje būsimu kongresu jau dabar labai domimasi. Prie jo įspudingo suorganizavimo darbu bei aukomis prisideda nė tik įvairios organizacijos, bet ir pavieniai asmenys. Visų pažiurų lietuviai kongreso reikalingumui pritaria. Rengėjai susirupinę, kad kongresas praeitų kuo įspudingiausiai ir sklandžiausiai. Kongreso proga, iš visos Lietuvos į Kauną bus surengta gausių ekskursijų, kurių dalyviai arčiau susipažins su užsienio lietuviais ir jų gyvenimu. —

Lietuvoje Yra 20.000 Organizuotų Jaunųjų Ukininkų

Prieš penkis metus Lietuvoje įsisteigė pirmieji jaunųjų ukininkų rateliai. Juos susiorganizavo Lietuvos ukininkų sunus, patys busimieji ukininkai. Jie jau iš pat mažens savo sklypeliuose mokosi ukio darbų ir tobulina pačius ukininkavimo budus. Be to, jaunieji ukininkai ir tolia mokos, lavinasi ir semiasi žinių ateičiai. Tuo tikslu jie steigia knygynėlius ir užt. ligšiol jaunieji ukininkai jau turi apie 50.000 knygų. Dabar Lietuvoje yra 701 jaunųjų ukininkų ratelis su 20.000 narių.

Lietuvoje Smarkiai Baudžia Visuomenės Išnaudotojus

Lietuvoje prieš kurį laiką įvairųs fabrikantai užsikrėtė taip vadinama "sindikatų liga". Sindikatai pradėjo gaminti įvairias blogesnės rušies prekes ir jas pardavinėti brangiau, negu ankščiau. Tuo budu, visuomenė budavo verčiama už brangias kainas pirkti blogas prekes. Dabar kainų tvarkytojas kelis sindikatus jau išardė. Jų kai kurie savininkai nenorėjo klausyti kainų tvarkytojo, užtai kainų tvark. vieną sindikatą nubaudė 12.000 litų pabauda.

Lenkai Neleido Ekskursijos iš Neprikl. Lietuvos į Vilnių

Nuo to laiko, kai lenkai pagrobė trečdalį Lietuvos su sostine Vilnium, retai kuriam nepr. Lietuvos gyventojui pasitaiko proga aplankyti okupuotus kraštus.

Lietuvos turizmo sąjunga norėjo suorganizuoti iš neprik. Lietuvos didesnę ekskursiją, kurios dalyviai galėtų daug geriau ir arčiau pažinti Vilniaus kraštą, pamatyt Vilniaus lietuvių vargus ir jų kovas del lietuvybės. Tačiau lenkai ekskursijos iš nepriklausomos Lietuvos neįsileido, ne ji Vilniaus krašte esanti nepageidaujama. Ekskursijoje norėjo dalyvauti arti 200 žmonių.

Lietuvos Užsienių Reikalų Ministeris Lanko Švediją

Šių metų pavasarį Lietuvos užsienių reikalų ministerį St. Lozoraitį Švedijos vyriausybė pakvietė aplankyti Stokholmą. Ministeris šiuo kvietimu pasinaudojo ir birželio 10 d. išvyko į Švediją. Drauge su juo išvyko jo žmona, užsienių reikalų vice-ministeris J. Urbšys ir ministerio asmens sekretorus dr. Bačkis. Ligšiol tarp Lietuvos ir Švedijos buvo gražiausi politiniai santykiai. Tikimasi, kad Ministerio Lozoraičio apsilankymas Lietuvai draugingame krašte tuos santykius dar labiau sustiprins ir daugiau išplės.

PASAULIS PRALEIDO $5,000,000,000 DAUGIAU UŽ APSIGINKLAVIMĄ

Ženeva. — Pasaulio tautos pranešė apie išleidimą pusę bilijono auksinių dolerių daugiau už tautinę apsaugą, negu praleido 1933 metuose, taip "Tautų Lygos Ginklavimo Metraštis" atidengė. Knygoje pranešama, jog pasaulio išlaidos šalių apsigink'avimui pereitais metais buvo $4,900,000,000 sulyginus su 4,400,000,000 1933 metais. Abejos sumos apskaitliuotos pagal seno auksinio dolerio vertę. 1925 metuose pasaulio šalys užmokėjo $3,500,000,000 kariškų iegų sustiprinimui.

Vienas iš svarbiausių faktų šiame metraštyje yra, kad Sovietų Unija pranešė jog turi armiją iš milijono kareivių; didesnės armijos neturi jokia kita šalis. 1934 metų sovietų armija susidėjo iš 940,000 vyrų, bet šioje skaitlinėje nebuvo priskaityta rezervo ir oro iegos. 1933 metuose sovietai pranešė kad turi 504,000 vyrų ir 30,300 karininkų ginkluotų ir uniformose.

Metraštyje pažymėta, kad Jungtinių Valstijų armija, birželio 30-tą dieną, 1934 metuose, susidėjo iš 137,679 vyrų, gi su Tautos Apsaugos armija ir rezervo iėgomis, skaitlius buvo 439,240. Amerikos Laivyno jureiviai su Laivyno Korpusu sudarė 109,255 vyrų.

Pranešta, jog Japonijos armijoj 1934 metuose buvo 299.824 vyrų ir 19,399 karininkų, gi laivyne buvo 139,688.

Francijos armijos skaitlius buvo 360,496 naminėje teritorijoje, gi su iegomis užsieny, sudarė 550,678.

Apie Vokietijos kariškas spėkas buvo paduota 102,000 vyrų armija sausio 1-mą, 1934 metuose, bet užtylėta apie naują armiją ir laivyną kuriuos vokiečiai dabar kuria

Italijos naujokų armija susideda iš 390,000 vyrų.

Didžiosios Britanijos armija, įimant kolonijų ir laivyno pulkus sudaro 460.620 vyrų.

Metrašty apskaitliuota, jogei 1934 metuose buvo 5,830,000 tonų karinių laivų sulyginus su 6,900,000 tonais 1913 metais kaip tik prieš pasaulinį karą. Metrašty yra oficiališkų informacijų priimtų iš 64 valdžių apie jų armijų ir oro iegų organizaciją.

Sovietų Baliunistai Pakilo 52,165 Pėdų į Aukštį

Maskva, birž. 26. — Sovietų Stratosferos baliunas, vadovaujant žymiam rusų baliunistui Kristovui Zillei iš ryto kaip 6:30 iš Maskvos baliunistų stoties pakilo iki 52,165 pėdų į aukštį ir už poros valandų laiko nusileido 150 mylių atstumoje nuo Maskvos.

Tai yra tas pats baliunas, kuris 1933 metai pakilo į stratosferas 62,335 pėdas į aukštį, sumušdamas pasaulinį aukštumos rekordą.

Aukštos Mėsos Kainos Gali Vesti Prie Streiko

Washington, D. C. — Žemdirbystės Sutvarkymo valdininkai rupinasi ar kylančios kainos už mėsą galėtų sukelt vartotojų arba pirkėjų streiką. Žemdirbystės departamentas kas dien gauna neapskaitomai daug protestų už padidinimą jautienos, avienos ir kiaulienos kainų. Kaikurie protestai pasiekė net prezidentą. Senato Žemdirbystės komisijos pirmsėdis Smith ir AAA valdininkai jau girdėjo paskalų, jog kaikurios organizacijos bandys pradėt vartotojų streiką.

Ukio administracijos valdininkai pranešė, kad jie permato mėsos kainų kilimą iki rudens ir sako, kad esą sunku kas padaryt. Senatorius Smith pareiškė, jogei aukštos mėsos kainos yra del dviejų priežasčių: pirma, valdžios sunaikinimas paršų ir kiaulių; antra 1934 metų sausmetis, kurs sunaikino maistą reikalingą maitinimui raguočių, avių ir paršų, kurie išliko. Senatorius dar pridurė, kad kainos dar aukščiau kils, jeigu pirkėjai neišeis į streiką atsisakydami pirkti mėsą.

Gen. Johnson Prižiurės Valdžios Pašalpinį Darbą New Yorke

New York, N. Y. — Generolas H. S. Johnson, buvęs NRA direktorius, buvo paskirtas vadovaut federalės valdžios darbo pagelbos programoje, šiame mieste. Jisai praleis tiktai keturias dienas kas savaitę savo naujam darbui ir jisai tiktai gaus $25.00 į dieną už išlaidas. Jo pagelbininkas bus Edward McGrady, Darbo Departmento sekretoriaus pagelbininkas, kurs kartu dirbo su Johnson, NRA darbe.

Nors dar nebuvo oficiališkai paskelbta kiek buvo paskirta New Yorko miestui del pašalpinio darbo, generolas Johnson pranešė, jog jisai supranta, kad jisai turės $5,000,000 į savaitę praleisti arba $220,000,000 iš viso. Šioji suma yra dešimta dalis iš tos $2.250,000,000 sumos, kuri bus praleista per visą šalį mažuose projektuose, po Darbo administracijos priežiura.

Generolas Johnson turės pilną vadovybę federalės darbų programos šiame mieste ir jam reikės atsakyti tiktai prieš Harry L. Hopkins, Darbų Progreso administratorių Washingtone. Vienok, John McKenzie, Dokų komisionierius, atstovaus New Yorko miestą.

Ukių Gyventojų Skaitlius Didžiausias Tautos Istorijoje

Ukių gyventojų skaitlius — dabar didžiausias tautos istorijoje — sausio 1 d., 1935 m., buvo rokuojama net iki 32,779,000 žmonių. Tai yra 270,000 daugiaus žmonių negu suskaityta 1934 m. Tikima, kad tas žymus padidėjimas yra del didesnio skaičiaus gimimų negu mirčių, ir ne del kokio žymaus "atgal į ukius" judėjimo.

Agrikulturos Biuras sako, kad daugiaus žmonių nuo ukių persikėlė negu vyko į ukius. Rokojama, kad 783,000 žmonių persikėlė iš miestų, miestelių ir kaimų į ukius, bet net 994.000 žmonių apleido ukius ir vyko į miestus ir miestelius.

Kitais žodžiais, 211,000 daugiaus žmonių apleido ukius, bet į ukius įvyko net 481,000 daugiaus gimimų, kas žymiai padidino ukių gyventojų skaitlių.

Vokiečiai Reikalauja Klaipėdai Tarptautinės Komisijos

Vokiečių telegramų agentura praneša, kad garsusis Meyeris šiomis dienomis ir vėl "Klaipėdos krašto gyventojų vardu" įteikęs naują skundą signatorinių valstybių atstovams Ženevoje.

Pasirodo, kad vokiečių akiplėšiškumui nėra galo. Tas emigrantas savo skunde rašo, kad per šiuos seimelio rinkimus lietuviai vartosią labai smarkų terorą ir todel reikalauja, kad rinkimams butų sudaryta tarptautine kontrolė.

Be to, Meyeris dar reikalauja ir kitų "statuto numatytų" dalykų, butent: suteikti visišką organizacijų steigimo, susirinkimų ir spaudos laisvę, panaikinti neva neteisėtai kai kuriems asmenims suteiktą Klaipėdos krašto pilietybę ir visų pirmiausia panaikinti tautai ir valstybei saugoti įstatymą, nes jis numato dideles bausmes už autonominių teisių "gynimą".

Mussolini Gatavas Paskelbt Abissinijai Protektoriatą

Roma, birž. 24. — Italų premieras Mussolini planuoja paskelbt savo protektorijatą ant abissiniečių karalystės. Jis nori taipgi Abissiniją išguit iš Tautų Lygos. Šiomis dienoms dar du italų laivu kariuomene pripildyti tapo pasiųsta Afrikon, kur rengiamasi prie karo žygių. Anglija kaip ir norėtų pastot kelia italams, tačiau pasirodo, kad Mussolini nesukalbams. Jis sako, kad Anglija negali maišytis į jų reikalus. Esą, Anglija darydama laivyno sutartį su Vokietija taipgi neatsiklausė nė Francuzijos nė Italijos, todel ir Italija neatsiklaus Anglijos rišdama kolonijų klausimą Afrikoje.

Londonas. — Abissinija išleido įsakymą iš Addis-Ababa, kad visi Italijos piliečiai, gyvenanti Abissinijos rubežiuose apleistų šalį 10 dienų bėgyje. Tas reiškia, kad Abissinija geruoju nepasiduos Italijos diktatorijatui, ir tokiu budu italams teks kariaut ir laimėt — ar pralaimėt.

Negras Sumušė Italų Milžiną Karnerą

New Yorkas, birž. 25. — Jenki stadijume įvyko nepaprastos kumštynės tarpe 196 svarų negro ir 262 svarų milžino Karneros.. Skambučiui suskambėjus, prasidėjo batalija iš 15 raundų. Negras Joe Louis, detroitiškis veik visus raundus laimėjo ant milžino Karneros. tačiau iš 15 ranudų, jau šeštame raunde Karnera buvo sumuštas ir sukruvintas, taip kad toliau baksuotis jau nebegalėjo.

Šios kumštynės sutraukė iki 70,000 žiurovu. Abelnu įplaukų įplaukė $328,000. Pelno liko 276,000. Karnerai atmokėta $96,600. Lousui $49,680. Pieno fondui paskirta $27,000 pridedant 50 nuošimčių nuo gauto pelno.

Dabar Joe Louis turės progą tapt pasauliniu čempijonu, jeigu dar taip lengvai pasiseks apsidirbt ir su kitais buvusiais čempijonais kaip jis apsdirbo su Primo Karnera.

Karo Muziejus Naujose Patalpose

Karo muziejaus eksponatai į Vytauto Didžiojo muziejaus patalpas buvo baigti perkelti jau prieš keletą savaičių.

Karo muziejus naujose patalpose užėmė dešintį šalių. Senose karo muziejaus patalpose eksponatai buvo labai sukimšti. Jie dėl to nedarė tokio įspudžio, kokį galėjo daryti. Dabar karo muziejuje jau erdvu.

Dideli tvarkymo darbai tuo tarpu vykdomi ir karo muziejaus sodely. Sodelis naujai išplanuotas ir įrengiamas tikrai kulturingai.

Varpų muzika į muziejaus bokštą bus įkelta liepos pradžioje. Ligi šiol buvo tik devyni varpai, dabar bus 28, visi naujai nulieti Belgijoje. Naujieji varpai kaštavo 30.000 litų. Jas galima bus paskambinti gana sudėtingas melodijas. Kiekvieną dieną varpais bus skambinamas Tautos himnas, giesmė "Marija" ir "Lietuviais, esame mes gimę".

LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS REIKALU PRANEŠIMAS

Ryšium su Pasiuntinybės prieš kiek laiko spaudoje paskelbtu del Lietuvos Laisvės Paskolos bonų pranešimu, papildomai pranešama, kad bonų turėtojai, pristatydami bonus pratęsti, išpirkti ir gauti 1935 metų palūkanas, privalės užpildyti ir atsiųsti Pasiuntinybei drauge su bonais nustatytos formos pareiškimus. Kalbamų pareiškimų blankai bus gaunami Pasiuntinybėje.

Lietuvos Laisvės Paskolos bonų turėtojams sutikus visus ar dalį bonų pratęsti, bet kuriam terminui nuo 1 iki 10 metų, Pasiuntinybė bonus perštampuos, pažymėdama sutartą naują bono išpirkimo terminą ir išmokės palūkanas už 1935 metus.

Pratęstų bonų turėtojams, prailginusiems nuo 1—10 metų, apmokant 1936 metų palūkanas, bus išduodami kuponų lapai 1936-1945 metų palūkanoms gauti.

Norint Lietuvos Laisvės Paskolos bonus pratęsti ar išpirkti pageidaujama, kad bonų turėtojai juos siųstų tiesioginiai Pasiuntinybei registruotais laiškais šiuo adresu: Lithuanian Legation, 2622-16th Street Northwest, Washington, D. C.

Lietuvos Pasiuntinybė.

LIETUVOJE SUSIRUPINTA LAISVĖS PASKOLA

Šiemet liepos 1 dieną suseina 15 metų, kuriais buvo pas amerikiečius lietuvius 1919-1921 metais užtraukta vadinama Laisvės Paskola, iš viso apie 1.840.000 dolerių. Tai gi nuo liepos mėn. 1 dienos Lietuvos iždas turi prievolę pradėti tos paskolos bonų išpirkinėjimą. Išpirkinėjimui laikas yra įstatymu numatytas iki 1945 metų liepos mėn. 1 dienos. Vadinas, kas patieks Laisvės Paskolos bonus apmokėjimui laiko ateinančių dešimties metų, jie bus tam ir apmokėti. Naujai priimtu įstatymu, vėliau patiekusiems bonus bus mokami taip pat ir 5% palukanų.. Tik palukanos bus mokamos vieną kartą per metus, po liepos 1 d., už praėjusius metus; reiškia kas patieks bonus apmokėti, pavyzdžiui, 1936 arba 1937 metais (po liepos 1 d.), tai gaus ir už vienus ar dvejus metus procentus, kartu su bonuose nurodyta suma. Procentų mokėjimo tvarka pakeista dėl to, kad nuo šių metų liepos 1 dienos prie bonų jau nėra tolimesniam laikui procentams mokėti nukerpamų kuponų.

Ir tolimesnis procentų mokėjimas nustatytas todel, kad vėliau apmokėjimui patiekusieji bonus neturėtų skriaudos. O Lietuvai labai yra reikalinga, kad bonų apmokėjimas tęstusį ilgesnį laiką, ypač, kad šiemet jų kuo mažiausiai butų patiekta. Mat šiemet Lietuva turi ypatingų finansinių sunkumų, kurie yra kilę ne tiktai del pasaulinės ekonominės krizės, bet ir del ukiško karo su Vokietija, o dar labiau del to, kad Lietuvai jau teko ir toliau tenka stiprinti savo saugumą, — kariuomenę padidinti, ją stipriau, moderniškiau apginkluoti. Tuo budu, kas šiemet Laisvės Paskolos bons nepatieks apmokėjimui, lai žino, kad už tuos bonus nesumokėti pinigai eis Lietuvos saugumo bei gynimo sustiprinimui. O po 2-3 metų patiekęs gaus pilną bonuose nurodytą sumą ir su 5 procentais palukanų. Lietuva pernai ir šiemet turėjo savo prekėms pakeisti iki tol buvusią didelę vokiečių rinką kitomis rinkomis, ir tas jau beveik padaryta, taigi toliau jau nebus taip skaudžiai jaučiamas Vokietijos ekonominis spaudimas, gal nebus ir tokių nepaprastų išlaidų krašto gynimo reikalams, tai ir Laisvės Paskolos bonus bus galima lengviau mokėti. Todel broliai amerikiečiai labai pagelbės savo Tėvynei tų bonų apmokėjimą atidėdami vieniems kitiems metams. Geriausi Lietuvos sunųs išeivijoje 1919 — 1920 metais paskolintais doleriais Lietuvos savanoriams pagelbėjo apginti tėvynę nuo priešų, tai jie dabar, palikdami tą paskolą Lietuvos iždė, padės Lietuvai sustiprinti saugumą nuo priešų naujų grasinimų bei pasikėsinimų. — Tsb.

LIETUVIAI!
SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVĮ

LIETUVIAI AMERIKOJ

Baltimore, Md.

Nors pas mus atsiranda ir nemažai tokių žinučių, kuriomis sumanųs korespondentai galėtų pasinaudoti, tačiaus dėja, nežinia, kur jie dingo.

Pasigendama mus spaudos veterano p. A. Kurelaičio, kuris pirmiau tankiai lankydavo spaudą savo rašinėliais, dabar kur tai pasislėpė ir laikraščiuose jo vardo nematyt. Gal jau sutingo? Tačiau netikėtina, nes dar jaunikaitis tebėra. Gal paėmė vakacijas ir kur pajury kaitinasi prieš saulutę ir gėrisi atgimusia vasaros gamta. Na, o gal kokia skaistaveidė į akį įkrito ir musų Kurelaitį atitraukė nuo viešumos, ba mat, krislas akyje yra labai pavojingas daiktas.

Na, tai tiek to apie korespondentus, šiandien aš pavaduosiu juos ir pasidalysiu su gerb. "A.L." skaitytojais savo pasikalbėjimą su seniai matytu tautiečiu...

Trečiadieny, birželio 19-tą atėjau į Lietuvių salę, kur buvo lietuvių siuvėjų susirinkimas ir susitikau su vienu jau seniai matytu ir dalinai iš veikimo pasitraukusiu tautiečiu ir klausiu, kas naujo? Kaip lietuviška politika? Atsakymas buvo: toks apmiręs!, Kad ir bandoma kur rodyti kiek gyvumo, tai čia tuoj sutinka stiprų visokio plauko lietuvystės priešą, kuris tuojau pasistengia tai lietuvystės gyvybei atimti spėką ir nedaleidžia žygiuoti į priekį. Štai sako pereitą sekmadienį į D.L.K. Kęstučio pašalpinės draugijos susirinkimą buvo atėję atstovai iš Baltimorės lietuvių draugijų tarybos, pranešė, kad taryba sumanė siųsti nuo Baltimorės lietuvių atstovą į viso pasaulio lietuvių kongresą, Kaune ir prašė, kad draugija kaipo tarybos narys, prisidėtų su finansais, ba taryba neturėdama savo iždo, delegato pasiųsti negali. Tą patį pakartojo ir draugijų atstovai į tarybą, sakydami, kad jeigu draugijos pritars ir finansiškai parems, taryba sušauks didelį masinį susirinkimą ir paves tam susirinkimui išrinkti tinkamą delegatą, kuris atstovautų Baltimorės lietuvius Viso Pasaulio Lietuvių Kongrese, Kaune, ir kartu paprašys to susirinkimo prisidėti su finansine parama prie to taip kilnaus žygio. Susirinkimas buvo labai neskaitlingas ir kaip tik pirm-kas padarė tą tarybos atsišaukimą apkalbėti, tai nežiurint prielankaus narių atsinešimo. Tuoj pašoko vienas asmuo ir savo didele gerkle surėkė visus, argumentuodamas, kad tas kongresas neturi jokios reikšmės ir kad iš jo nebus jokios naudos. Sako, tie ponai, kurie amerikoj važinėdami juos kviečia į tą kongresą, su juomi lietuviai visai nenorės kalbėti, o jeigu jųs ir bandytumet juos užkalbinti, tai suareštuos ir į kalėjimą padės, kaip kad padarė Vileišis, kuomet buvo užkalbintas vieno amerikono Kaune, ėmė "gvoltu" šaukti, atsitrauk, aš tavęs nepažįstu, o kaip žmogelis ėmė aiškinti, kad turįs nuo paties Vileišio pirkęs už 100 dolerių Lietuvos Boną, tai dar labiau ėmė rėkti — "atsitrauk! aš tavęs nepažįstu... pašauksiu policmoną ir suareštuosui..."

Butume mudu kalbėję ir daugiau, jeigu siuvėjų susirinkimas nebutų virtės triukšmu, kur nariai ginėsi nuo bandymo jiems uždėti 10 dolerių nepaprastų mokesčių per Amalgamaitų unijos centro viršininkus, kurie imdami tukstančiais dolerių algomis nepaiso eilinių narių, kurie negali nė žmoniško pragyvenimo užsidirbti. Nariai savo argumentais reiškia didelį prisirišimą prie unijos ir grieštai smerkia vadus už jų pasikęsinimą tokiais blogais laikais apkrauti narius nepaprastais ir nepakeliamais mokesčiais. **Unijistas**

EKSKURSIJOS

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Moderniškuoju motorlaiviu

"GRIPSHOLM"

Išplaukia iš New Yorko

Liepos 3 d., 1935

Per Gothenburgą, Švediją

Keleiviai išplaukia iš Stockholmo nauju modernišku laivu "MARIEHOLM" per Baltijos jurą į KLAIPĖDĄ. Kelionės laikas 24 valandos.

EKSKURSIJA RENGIAMA

Liet. Laiv. Agentų S-gos Amerikoje Kartu išplaukia Am. Liet. Kat. Studentų ir Profesijonalų Sąjungos ekskusija, kurią vadovaus Sąjungos centro pirmininkas p. Jonas K. Morkunas, Rochester, N. Y. ir Sąjungos centro dvasios vadas kun. J. Balkunas, Maspeth, N. Y.

Kitas patogus išplaukimas

Drottningholm, Liepos 17

Informacijų, laivakorčių ir ekskursijos brošiurėlės (folder) kreipkitės į bet kurį sąjungos narį, autorizuotą laivakorčių agentą arba bet kurią raštinę:

SWEDISH AMERICAN LINE

21 State St., New York, N. Y.
10 State St., Boston, Mass.

Chicago, Illinois

ŠIRDINGĄ AČIU VISIEMS

Dariaus-Girėno Paminklo Statymo Fondo pramogų rengimo komisija: J. Mickeliunas, B. F. Simons-Simokaitis, J. Čaikauskas, Preibis, ponia Račkienė, V. Reikus, Dr. Račkus, Advokatas A. A. Olis, J. Juraška ir Komisijos Pirmininkas C. P. Kal, šiuomi reiškia padėką visiems tiems kurie davė mums paramą ir visokią pagelbą buvusiuose musų parengimuose, 5-tą dieną gegužės Paminklo pamatams žemės prakasimui ir 2-tą dieną birželio įvykusioj gegužinėj.

Lietuvių Spaudos Biurui ir laikraščiam: 'Amerika", "Amerikos Lietuvis", "Darbininkas", "Dirva", "Draugas", "Garsas", "Sandara", "Tėvynė" ir "Vienybė", visiems ačiu už musų parengimų skelbimus.

Progress Furniture korporacijai ir "Margučio" redakcijai, už skelbimus per radio.

People Furniture korporacijai už skelbimus per radio ir aptarnavimą garsiakalbiais 5 dienoj gegužės.

J. F. Budriko korporacijai už skelbimus per radio ir aptarnavimą garsiakalbiais 2 dienoj Birželio įvykusios gegužinės.

J. J. Bačiunui už atspausdinimą gegužinės laimikiams 40,000 tikietų.

Visoms aukų rinkėjoms jų vardai suminėta kitoj vietoj, skelbime jų surinktų aukų).

Visiems aukavusiems mažesnes ir didesnes aukas paminklo statymui.

Visiems tiems kurie aukavo dovanas gegužinės laimikiams vardus jų paskelbsime kitą kartą).

Visiems tiems tautiečiams, kurie musų parengimus skaitlingai lankė ir tuomi prisidėjo prie paminklo statymo paskubinimo.

Visiems darbininkams, dirbusiems vieną ar kitą darbą 5 d. gegužės iškilmėse ir 2 d. birželio gegužinėj: J. Juraška, M. Marcinkus, J. Akramavičia, V. Totlis, B. Milinas, J. Grinius, A. Kartelis, A. Kasmauskas, J. Zakauskas, G. Gailius, V. Kilkus, A. Binkis, P. Binkis, A. Radzino, J. Ramoška, Jonas Ramoška, A. Sakis, A. Bacevičia ir kitiems, kurie garbingam tikslui aukavo savo darbą.

Taipgi ačiu Dariaus-Girėno Legiono Postui No. 271, kurio nariai uoliai dirba paminklo statymo reikale, nesigailėdami savo vargo ir truso.

Visiems kurie čia suminėti, ir tiems, kurie gal kaip nors į surašą nepateko, lygiai Dariaus-Girėno Paminklo Statymo Fondo pramogų rengimo Komisijos vardu, tariu širdingą Ačiu!

D.-G. P.K.F.

Maynard, Mass.

PIKNIKAS

Rengia Sandaros Pirmas Apskritis, nedėlioj, birželio 30-tą, 1935, Vose's Pavilion, Maynard, Mass.

Bus renkama gražiausia lietuvaitė iš Massachusetts ir jai bus duotas tikietas į Čikagą, ir iš Čikagos, liepos 7tą ant pikniko; iš visų gražuolių, suvažiavusių iš Amerikos bus viena išrinkta vadinama "Miss Lithuania of America", ir ji gaus laivakortę į Lietuvių Pasaulinį Kongresą Lietuvoje ir atgal. Išvažiavimui grajis J. Dirvelio orkestra iš Worcesterio. Bus dainų, lenktynių, plaukimo kontestas, ir visokių kitų įdomių dalykų. Puikios dovanos bus duodamos del laimėtojų. **Rengimo Dalyvis**

Brooklyn, N. Y.

TAUTININKAI STEIGĖ BENDROVĘ LAIKRAŠTĮ LEISTI

Lietuvių tautinė visuomenė dalinai žino, kad nuo "Vienybės" laikraščio perėjimo iš tautininkų į social-sandariečių vadovybę Amerikos lietuviai tautininkai neteko priemonės skiepinti visuomenėje tautininkų idejas. Ypač paskutiniu laiku žymiai pajausta, kad tautininkai daug veikia visuomeniniame darbe, bet vietos laikraščiuose tas darbas neranda del kai kurių užsispirusiu kitų pažiurų politikierių atgarsio. Pirmiausia tą pajuto jaunimas. Paskutiniais metais intensyviai pradėjo dalyvauti visuomeniniame darbe jaunuoliai, ir jie budami jautrųs, tą tuojaus pastebėjo. Jie mato, kad tokiom aplinkybėm ėsant, jųjų darbas neduos visuomenei tų pasekmių, kurių nori jauni veikėjai. Ir kaip nėra sulaikomas tekantis upelio vanduo, taip negalima sulaikyti jauna siela idealo siekianti. Ir štai susitarė vietos veikėjai tautininkai, kad turi leisti savo laikraštį, kuriame nevaržomai siauru partijiniu fanatizmu, butų galima skleisti lietuvybė Amerikos lietuvių tarpe, be kompromitavimo Lietuvos Valdžios Lietuvoje, bet jai padėti kulturiniuose josios žygiuose tautos, gerovai dirbant. Taip-gi ir užsienio politikoje, reikalui esant.

Birželio 20-tą dieną vakare, A. Povilansko salėje, 291 Wythe Ave. Brooklyne, susirinko arti trisdešimties tautininkų veikėjų, ir nutarė leisti laikraštį. Tame pirmame susirinkime pradžiai sudėjo arti dviejų tukstančių dolerių. Steigėjai bendrovės laikraščiui leisti nutarė inkorporuoti bendrove $15.000. pagrindinio kapitalo po $10.00 akcija. Laikraščio pirmuoju redaktorium steigėjai numato kapt. P. Jurgėlą.

Reikia pastebėti, kad darbas pradėtas rimtai ir atsakomingai, iš ko reikia tikėtis ir gerų pasekmių. Pas steigėjus pasireiškė labai gera nuotaika. Pryšakyje šio darbo prie suaugesnių stovi daug jaunuolių veikėjų, kurių jauna dvasia nori turėti savo dvasiniam pasitenkinimui laikraštį pavyzdingai vedama. Šiandien Amerikos lietuviai, ypač jaunimas nepatenkinti siaurai vedamais vien grupių interesams laikraščiais. Norima laikraščio kuris rupintusi plačios musų visuomenės reikalais, ir butų tautiniai valstybinės krypties.

Iš šalies žiurint atrodo, kad naujo laikraščio steigėjų pasirižimas yra geras ir sveikintinas.

J. Praeivis

Chicago, Ill.

PAMINKLO PAMATŲ PAŠVENTIMAS

Dariaus-Girėno Paminklo Fondo pramogų rengimo komisija rengia iškilmes Dariaus-Girėno paminklo pamatų pašventimui. Iškilmės įvyks sekmadienyj, liepos 7-tą dieną, Marquette parke. Iškilmių apeigas atliks Ciceros lietuvių parapijos klebonas kun. Vaičiunas ir Chicagos lietuvių kolonijos Dievo Apžveizdos parapijos klebonas kun. Albavičius, kartu su valstijos prokuroru advokatu Kal. Pašventimo apeigos baigsis linksma gegužine. Tai dienai energiškai dirba pramogų rengimų komisija ir Dariaus-Girėno Postas No. 271. Rengėjai širdingai kviečia visus lietuvius, kaip iš Chicagos taip ir iš kitų kolonijų į tos dienos iškilmes ir pasilinksminimą skaitlingai susirinkti.

OLIMPIADOS EKSKURSIJOS GEGUŽINE

Birželio 14 dienos vakare Vytauto darže įvyko vakarinė gegužinė, kurią surengė Olimpiados ekskursijos ruošimo komitetas, kad sukėlus pinigų lėšoms rengiamos lietuvių sportininkų ekskursijos Lietuvon; ekskursijo iš New York išplauks turbut liepos 25 dieną. Kiek sportininkų keliaus, tai priklausys nuo susirinkusių finansų. Ekskursantų yra paskirta 15 sportininkų, bet jei nesusidarytų reikalinga pinigų suma, tai keliaus burelis mažesnis. Į gegužinę žmonių susirinko arti poros tukstančių. Kalbas posakė Lietuvos konsulis Kalvaitis, "Draugo" redaktorius Šimutis, ir Chicagon gryžęs Lietuvos svečias R. Skipitis, kuris 18 birželio dienoj galutinai Chicagą apleido, iškeliaudamas New York linkon. Kiek gegužinė davė pelno, ikišiol dar nėra tikros žinios. Ekskursijos surengimui daug dirba advokatas Jonas Borden (Bagdžiunas) ir kunigas Valančius.

LIETUVIAI LANKO SAVO ŠVENTOVĘ

Lietuviai dabar veik visą liuosą laiką praleidžia Marquette darže prie Marquette ir So. California gatvių, kur statomas Dariui-Girėnui paminklas. Ton vieton lyg kokion šventovėn lietuviai renkasi buriais netik kad dienomis, bet ir vakarais, ir net vėlyvomis išvakaromis, ir praleidžia ištisas valandas. Šiokioj dienoj ar šventadienyj, ten visada susirinkę buriai pėksčių ir važiuotų lietuvių. Jeigu kas atvažiuoja iš tolimesnių kolonijų, tai irgi ne išvažiuoja iš Chicagos, neatlankęs Marquette daržo kampelį, kur dabar statomas Dariui-Girėnui paminklas. Rodosi, kad paminklas kada bus pastatytas, čia lietuviai chicagiečiai turės savo šventovę, tokią kokią dabar turi Clevelando lietuviai Rockefeler darže prie Kulturos Darželio, kuriame stovi Dr. Basanavičiaus biustas.

KARDINOLAS PIRKO ROMOJ NAMUS

Katalikų kardinolas Jurgis Mundelein nupirko Romoj namus, kuriuose įrengs graduacijos skyrių ir gyvenimui vietą Chicagoj dvasiškos seminarijos klierikams, kurie keliauja Romon baigti teologijos mokslus. Ten pat apsistos ir pats kardinolas Jurgis, kuomet nuvyks Roman. Ikišiol tam tikslui vieta Romoje buvo samdoma. **LSB.**

Chicago, Ill.

KVIEČIAME VISUS LIETUVIUS

Dariaus-Girėno Paminklo Fondo pramogų rengimo komisija ruošia minėto paminklo pamatų pašventimo iškilmes, kurios įvyks sekmadienyj, liepos 7-tą, Marquette parke.

Dėl laiko trumpumo čia neskelbiame tų iškilmių programą, nes lietuviai, kurie lankė pirmiau musų suruoštus parengimus, žino gerai musų pastangas. Taigi ir dabar kviečiame visus lietuvius, netik iš pat Chicagos, bet ir iš kitų kolonijų, tose iškilmėse dalyvauti. Tai bus antros iškilmės Dariaus-Girėno paminklo įvertinimui; pirmos iškilmės įvyko žemės prakasimui gegužės 5-tą dieną, dabar 7-tą dieną liepos bus pamatų pašventimas, o liepos 28-tą dieną iškilmės bus trečios, tai paminklo atidengimas. Paminklo vidujinė struktura jau sustatyta ir už kelių savaičių darbas bus užbaigtas.

Pamatų pašventimo apeigas atlikus 7-tą dieną liepos, ten pat įvyks gegužinė arba piknikas, su įvairiu programu, kurį komisija rupestingai rengia. Tad dar kartą kviečiame visus lietuvius, kaip iš Chicagos taip ir iš kitų kolonijų, dalyvauti kartu su mumis kaip paminklo pamatų pašventimo apeigose, taip ir dienos atžymėjimui rengiamoj gegužinėj. Čia turėsime progą pasimatyti, geriau susipažinti ir sueiti į gludesnius prietikius. Pasilinksminimams ir smagiam laiko praleidimui progų bus visokių.

Šitai gegužinei jos rengėjai turi jau gražią pradžią: Marquette Park kolonijos žymus ir plačiai žinomas pramoninkas Viktoras Raubunas paaukavo net 10 bačkų alaus. O tikimėsi dar, kad atsiras ir daugiau geraširdžių tautiečių, kurie įvertins musų pastangas ir prisidės prie mus paskubinimui darbo Dariui-Girėnui paminklą pastatyti, ir pasekdami poną Raubuną, paaukaus ką nors tokio, kas gegužinėse įvertinama.

Prašome visus lietuvius kuoskaitlingiausia atsilankyti į Dariaus-Girėno paminklo pamatų pašventimo iškilmes ir po to į gegužinę. Atminkite, kad tai įvyks sekmadienyj, liepos 7 dieną. Vieta visiems lietuviams žinoma.

Kviečia **Rengimo Komisija**

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

SENOJI TĖVYNĖ JUS LAUKIA

Aplankykite savo gimtinį kraštą

*

Greičiausia kelionė į Lietuvą

Bremen - Europa

Ekspresinis traukinys laukia prie laivo Bremerhavene ir užtikrina patogų nuvykimą į KLAIPĖDĄ

*

Arba keliaukite populiariais ekspresiniais laivais

DEUTSCHLAND
HAMBURG
NEW YORK
ALBERT BALLIN

Patogus susisiekimas geležinkeliais iš Hamburgo

Informacijų klauskite pas Vietinį Agentą arba

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

252 BOYLSTON ST. BOSTON

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

MOLINĖ MOTERIS GABESNĖ UŽ BEZDŽIONINĘ?

(Feljetonas)

Mokslininkai išrado galybes visokių dalykų, prirašė visokių knygų apie viską kas yra ant šios žemės, bet užmiršo svarbiausį ir brangiausį dalyką — tai yra moterį, o jeigu ir parašė, tai parašė apie vieną, o ne apie dvi, skirtingas moteris, kurios jau lenktyniuoja nuo Darvino laikų. Darvino teorija sako, kad žmonės išsivystė iš žemesnių laipsnių gyvunų — bezdžionės. Biblija sako, kad Dievas nulipino žmogų iš molio. Pirmutinė moteris pabudavota iš molinio žmogaus šonkaulio, reiškia, molinė moteris; todel mes turime dvi skirtingas moteris, vieną molinę — kitą bezdžioninę.

Bezdžioninės moterys jaunesnės už molines arti šešis tukstančius metų, ir todel jos labai daug pasilikę progrese nuo molinių visame gyvenime. Viską čia negalima išaiškyti, pažymėsiu tik vieną molinių moterių organizaciją, ir bus aišku delko molinės gabesnės ir daug "kulturingesnės" už bezdžionines moteris.

Pirmiausiai reikia pasakyti žodį apie bezdžionines moteris; bezdžioninės moterys apsivedę, gyvena su vienu vyru, abu sykiu gyvena, išeina ir pareina, pasikalba ir taip daro nuo apsivedimo iki vieno ar antro numirimo, ir jos neturi jokio prigimimo, jokio instinkto, tik sau gyvena poromis be protavimo, be organizacijos, be kulturos, be progreso. Visai kitaip yra su molinėm moterim: molinės moterys turi prigimtį dar nuo pirmos moteries, Ievos, ir kaip sena patarlė sako: "obuolys nesirita toli nuo obelies", taip-pat yra faktas, kad grušė dar mažiau ritasi nuo grušės. Ieva kaipo pirmutinė molio moteris, suorganizavo Adomą ir suėjo su juomi į uniją, tikslu, kad apgaut seną Jehovą, na ir nusiviliojo Adomą po lapais, ir davai Adomui dalyt obuolius... Čia mum nesvarbu kaip daug Ieva davė Adomui obuolių. Bet svarbu, kad ji galėjo suorganizuot ir progresuot. Dabartinės šių dienų molinys moterys — tai yra, Ievukės, pralenkia savo seną močiutę, šimtus kartų, jos netik kad nenusiveda Adomukus po lapais, bet kad dar juos pilnai sutvarkyt, jos turi ir organizaciją kokia gali but ant žemės.

Kaip žinom, militarizmas yra stipriausia organizacija visose šalyse, todel ir Ievukių organizacijos pamatas tokis pat kaip ir miltarizmo. Ievukės turi savo generolus (visoj didžiumoj — europietės), jos turi komandierius, aficierius, instruktorius, žvalgybą ir skautus, taip pat visą eilę šnipų, kad sužinojus kur Adomukai eina, kas jiem patinka, kaip juos pagaut, ir užganėdyti pagal vėliausius išradimus ir pagal savo norą. Šios organizacijos svarbiausis tikslas, tai kad apimt kuonodidžiausią teritoriją, taip kad Adomukam nereiktų kęst del savo nežinojimo. Kad nepasilikus nuo kitų šalių, tai siunčia tyrinėtojas į užsienį, ir kadangi visos viršininkės (išskiriant pehotą), yra pažymėtos raidėm, tai sakysim, M.D. — K.J. — O.E.S. važiuoja į Lietuvą, per Vokietiją, Franciją ir kitas šalis, ten patiria vėliausius išradimus ir čia parsiveža. Kitos važinėja po skirtingus kampus ir vidury Suv. Valstijų. Ot, sakysim, M.E.M. važiuoja į Ill., K.O.J. — į Pa., J.S. — į N. Y., M.L. — į Leicesterį, M. G. — M.S. — C.B. — ir kitos apima artimas apylinkes; paskui savo suėjimuose pasidalina žinojimu ir mokina pehotą disciplinos ir pilno muštro, kaip pasilenkt, susiriest, išsitiest, driliuot, ir taip toliau. Kad gaut "promotion", tai turi labai daug driliuot, sakysim, nemažiau kaip armijoj. Na, ir kurios gamtos gerai apdovanotos, daug skautina, daug driliuoja, ir užtai jau gauna, kaip viršuj minėjau, titulo raides. Paprastas žmogus netikėtų, kad Ievučių amatas taip giliai siekia.

Čia pažymėsiu tik keletą dalykų jų žinojimo: jos turi žinot kaip vartot sunkias, didelias kanuoles, turi žinot laukų kanuoles, (Field Guns), kulkasvaidžius ir maskutes nuo pavojaus. Manevrus daugiausia daro vasaros mete laukuose, paprastai miškuose, kur yra daug lapuotų medžių; į tokias vietas, kur reikia daryt manievrai, savo vyrų nesiveda, juos palieka name, arba pasiunčia kur kitur su tikslu, kad jie nedažinotų paslapčių tos "progresyvės" organizacijos, ba kitaip jos negalėtų apgaut savo vyrų ir jų veikimui labai daug pakenktų. Ir taip šios organizacijos narėm labai gerai sekasi savo vyrus apgaudinėt pakol jos turi užtektinai obuolių ir juos dalina Adomukam, jų vyram nežinant.

Bet štai, ateina nelabasis gamtos žiaurumas, žandai pradeda įdubt, apie kaktą, apie akis, apie ausis ir visą svarbiausį "frontą", pradeda raukšlėtis, dar iš karto galima moliu ar dažais užtept bet vėliau ir tas negiliuoja. susiraukia taip, kad jau ištaisymui budu nelieka, nugarkaulis sulinksta, kojos pasidaro šleivos, ir visas brangusis kunas taip suklypsta, kad jau niekur netinkamas. Adomukai pamatę tokią "gražuolę", nusigąsta — bėga šalin. Mat jau į manievrus netinka, jokias kanuolės negali vartot, ir priverstos rezignuot iš tos taip "garbingos" organizacijos.

Dalykas ve kame: pakoliai tiko Adomukam, tai nereikėjo nė vyro, nė Dievo, dabar jau reikia prisigeryt prie abiejų; bando išeit su vyru, pareit su vyru ir but gera. Bet ką padarysi su Dievu? Reikia rast budas kad ir jį apgaut. Na, ir da turi nuo obuolių maišą, bet be obuolių, o obuolius jau seniai išdalino Adomukam. Kas daryt? Ot reikia bandyt prisigeryt prie Dievo kad ir su tuščių maišu: na ir nuėjus į bažnyčia, verkia ir siulo Jam tuščia maišą, prašydama atleidimo. Ir taip užbaigia savo "šunienės" dienas.

Šičia nevedusiems vyrams yra svarbus klausimas: kuri moteris yra geresnė šeimyniškam gyvenimui — molinė ar bezdžioninė?

Agnus Deus

DUONOS — PYRAGAI IR DEŠRAITĖS

Jei nori paragaut musų keptuvės įvairių rušių pyrago ir duonos, tai nepamirškite musų. Mes kepam lietuviško skonio duonas ir pyragus ir pristatom į piknikus bei namus. Žodžiu, mes kepam visą-ką ką tik lietuviai mėgsta valgyt. Kreipkitės pas mus —

WHITE BAKING CO.

227 CANTERBURY STREET — WORCESTER, MASS.

Telephone Dial 2-0659

PADĖKITE MUMS BAIGTI PRADĖTĄ DARBĄ

ATSIŠAUKIMAS Į VISUOMENĘ

Gerbiamieji! Jųs žinote, kad 1933 m. Darius ir Girėnas pasiaukavę Lietuvos ir lietuvių tautos garbei, tragiškai žuvo nugalėję žiaurųjį Atlanto vandenyną. Jų pasiaukavimas ir tragiškas žuvimas nustebino civilizuotą pasaulį kuris tik tada sužinojo kaip narsių ir pasišventusių vyrų turi lietuvių tauta. Chicagos lietuvių burelis pasiskyrė sau tikslu tą tragišką įvykį atžymėti pastatymu Dariui — Girėnui paminklo, kuris sekančioms gentkartėms liudytų lietuvių drąsą, pasišventimą ir narsumą.

Chicagiečių nusitarimas buvo širdingas ir tikslus. Tuojau imtasi darbo ir Dariui — Girėnui paminklas jau statomas Marquette parke, prie So. California ir W. Marquette gatvių. Statybos darbas eina pirmyn ir už dviejų-trijų savaičių paminklas bus užbaigtas. Liepos 28-tą dieną su didelėmis iškilmėmis paminklas bus atidengtas. Paminklo atidengimo lietuviai laukia taip, kad jau dabar statomą paminklą buriai vietinių ir iš tolimųjų valstijų atvykusių lietuvių dienomis ir net vėlyvas vakarais lanko. Taigi jau kuriasi lietuvių šventovė.

Bet štai atsiranda kliutis! Paminklo statymą užbaigus męs turėsime architektui užmokėt už jo darbą visą suderėtą sumą pinigų, o to nepadarant, 28 dienoj Liepos paminklą atidengti męs negalėsime. O tam reikalui mums dar truksta $3,500, kuriuos dabar butinai turime sukelti iki paminklo statymo darbas bus užbaigtas. Jei iki 28 dienai Liepos šitą sumą nesukelsime, įvyks labai nemalonus dalykas: darbas susitrukdys, paminklo statymo fondo veikėjų upas ir energija susigadys, o visuomenė jausis lyg suviliota. Taip aplinkybėms susidėjus ir paties paminklo atidengimas nusitęstu net nežinia iki kuriam laikui. Tai butų mums ir visuomenei labai nemalonus įvykis, kurio prisileisti męs nenorime. O kad jo neprisileidus, esame priversti šauktis lietuvių visuomenės pagelbos.

Padėkite mums baigti pradėtą darbą! Padėkite mums sukelti paminklo statymui trųkstančią pinigų sumą, kad galėtume paminklą atidengti 28 dienoj Liepos, prie kurios iškilmių jau dabar rengiamėsi.

Gerbiamieji! Suteikite mums finansišką pagelbą visais galimais budais! Aukaukite kas kiek išgalite. Parinkite savo kolonijose tarpe tautiečių aukų. Paskirkite dalį pelno iš savo rengiamų pramogų ar kaip kitaip galint sudarykite aukų mažesnes ar didesnes sumas ir siųskite jas Dariaus — Girėno Paminklo Statymui Fondui. Kiekvienas Jusų paaukautas pinigėlis Dariaus — Girėno paminklo statymui, bus labai įvertinamas kaipo plytelė to paminklo sienon. Visos gautos iš Jusų aukos bus paskelbtos laikraščiuose.

Atminkite Gerbiamieji, kad mums dar truksta $3.500 kuriuos turime butinai sukelti iki 28 dienai Liepos kad tą dieną galėtume paminklą atidengti, o atidengti negalėsime jei neturėsime kuom užmokėt už darbą suderėtą visą sumą. O tą sumą umai sukelti negalėsime be visuomenės pagelbos. Tos pagelbos dabar iš Jusų prašome! Visas aukas siusdami, perlaidus ir čekius rašykite vardu Darius — Girėnas Memorial Fund, ir siuskite fondo sekretoriui (V. Rekus, 1840 Wabansia Ave., Chicago, Ill. arba iždininkui (J. Kratkus, 2201 W. Cermak Road, Chicago, Ill.). Kas tik jaučia save lietuvių esant, šiuomi nuoširdžiai prašomas prisidėt su aukomis įrengimui lietuviu šventovės Chicagoje. Prisidėkite su auka, kokią kas išgalite.

Padėkite mums baigti pradėtą darba! Paminklas kainuos $12,000.00.

Dariaus — Girėno Paminklo Fondo Valdyba:

Pirmininkas, L. Simutis; Sekretorius, Kun. Ign. Albavičius; Iždininkas, Jonas Krotkus; Kun. H. Vaičiunas, R. A. Vasalle; B. F. Simons-Simokaitis, J. A. Mickeliunas, V. Rekus ir John Čaikauskas.

Dar Apie A. Kundroto Jubiliejų

Jau mėnesis laiko praslinko, kaip praėjo taip malonus įvykis, — tai Antano Kundroto jubiliejinis parengimas ,tačiau dar vis malonu jį prisiminti ,nes paliko labai gražų įspudį.

Prie p. A. Kundroto jubiliejaus buvo ruoštasi rimtai. Kaip geriau visa tai įvykdyti, kas savaitę sueidavo pasitarti ilgamečiai Brooklyno veikėjai. Pasitarimų vieta buvo p. J. Garšvos patalpoje. Kaip kiekvienam veikime, taip ir čia buvo šiek tiek trukumų, gan svarbių dalykų pražiurėta, taičiau visa tai buvo padaryta netiksliai; visi darbuotojai, komiteto nariai turėjo vieną mintį ir ta minčia siekė vieno, tikslo, — A. Kundroto jubiliejinį parengimą padaryti kuo puikiausiu!

Kaip trokšta, kaip dirbta, taip ir padaryta, — parengimas pavyko labai puikiai. Tokio pavykimo net nedrąsu buvo ir tikėtis. Piniginio laimėjimo nebuvo, bet dvasinis, moralinis — didžiausis! Milžiniškoj salėj, kur telpa virš 4,000 žmonių, sėdi vos apie 16-18 šimtų. Tokioj salėj, — tik saujelė... Sėdi jie ir nekantriai dairosi. Retkarčiais nerangiai pasijudina, pasitrauko, tarsi stogas butų kiauras ir netoli jų lietaus lašai kristų, taškytusi... Jiems buvo daug tulų žmonių kalbėta, kad čia nieko nebus...

Pasirodo vakaro vedėjai ir pradeda programą. Operetės choras, priešaky Vitalis Bukšnaitis, sugieda Amerikos ir Lietuvos himnus. Vakaro vedėjas vėlką tai pradėjo kalbėti; apie duris pasidaro koks tai bruzdėjimas. Nugi tai Sharkis jau atvyko! Neužilgo jis, lydimas komiteto narių, eina viduriu salės ir lipa ant estrados. Pasigirdo didžiausi rankų plojimai, ovacijos. Iki šiol susirinkusieji buvę nerangųs, be upo dabar entuziastai, sustoję rankom ploja ir šaukia: "Valio, Sharkis!" Kitiems akyse sublizgėjo ašaros... Ir kodel ne? Lietuvis patriotas tai labai įvertina. Sharkis — pasaulio įžymybė, — musų tautietis, lietuvis. Atvyko jis pasveikinti musų pirmutinį lietuvį sportininką A. Kundrotą ir štai su mumis šį vakarą dalyvauja. Taigi, jautrusis lietuvis ir susijaudina, ir ištrykšta ašara... Sharkis irgi susijaudina. Kundrota irgi nubraukia ašarą... Kodel? Juk jie dalyvavę didžiausiose arenose, šimtai tukstančių publikos į juos žiurėjo, jie buvo žvaigždės. Jie turėtų buti jau užsigrudinę, bejausmiai... Bet mat šį vakarą, nors ir nedidelis burelis, bet karštom širdim juos atėjo pasveikinti, jais pasidžiaugti. Ir musų tautiečiai, pasaulinės žvaigždės, A. Kundrota ir Sharkis, greitai tai pajuto, patraukė juos lietuvių ir lietuvaičių atviros širdys ir jiedu pasvirę, tarsi kudikis prie motinėlės širdies iš pasiilgimo, iš džiaugsmo pravirko...

Ir Sharkis ir Kundrota nuo estrados trumpai pakalbėjo. Sharkis kalbėjo angliškai ir paskui lietuviškai. Paskui sekė graži dainų programa. Dainavo Radio City artistė Alena Saduskaitė, buvęs Lietuvos Operos dainininkas K. Kraučiunas, p. Stankunas, p-lė Česnavičiutė ir kiti. Dainavo labai gražiai ir publikai labai patiko. Po pertraukos buvo sporto programa. Trys poros kumščiavosi, trys poros ritosi. Kumštininkams referee buvo Sharkis, o ristikams A. Kundrota. Sharkis buvo labai geroj nuotaikoj: juokavo, žaidė. Pilnai jautėsi tarp saviškių, tarp savo namiškiu. Visuomet buvo apsuptas didelio burio; sveikino jį, kalbėjo, autografavo programos knygeles.

Šokiams grojo du orkestrai; grojo amerikoniškus ir lietuviškus šokius. Sharkis irgi šoko. Jis šoko su gražia, geltonplauke lietuvaite. Lengvai galima įsivaizduoti tos lietuvaitės jausmą: ji šoko su Sharkiu; ji paskendo pasaulio boksininkų čampiono galingose rankose; sukuso ji, tarsi kojom žemės nesiekdama. Visi kiti ne tiek šoka, kiek į ją žiuri. Ak, kokia jai dabar garbė!... Kad tai visos panelės turėtu laimės su Sharkiu pašokti... Bet visom negalima, tad jos ir taip laimingos. kad galėjo jį pamatyti, pasikalbėti gauti jo parašą.

Taigi, musų jubiliato A .Kundroto pagerbimo vakaras buvo kuo gražiausis. Visų dalyvių nuotaika buvo labai puiki ir gražiausi įspudžiai. Tie įspudžiai ilgai bus prisimenami!

Baltazas

NAUDOKIS ŠIAJA PROGA

Prisiųsk mums $2.00
O gausi 400 puslapių knygą

20 AMŽIAUS KARAS

Audimo apdaruose, vertės $1.00

Ir prie tos dar $4. vertės kitokių knygų

ir visos skirtingos

Apie Politiką, Ekonomiją, Socialogiją, Istoriją, Apie Pasaulinį karą; taipgi ton sąskaiton įeina įvairios pasakos, belitristika, poezija, juokai, sapnininkas, kiromantija, monai ir visokios kitokioos čia nesužymėtos knygos, kurias galima įsigyt šiame knygų išpardavime.

Įdėk konvertan $2.00 ir pasiųsk žemiau pažymėtu adresu, o mes pasistengsim tuojau pasiųst $5.00 vertės knygų išskaitant persiuntimo lėšas.

Amerikos Lietuvis
10 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Chicago, Ill.

APSKRIČIO IŽDININKAS PRIEŠ TEISMĄ

Chicago. Cook apskričiui iždininku tarnavęs per 24 metus, R. M. Sweitzer, išaikvojo virš 400,000 dolerių iždo pinigų. Nors daug kartų žadėjo trukstančius pinigus gražinti, bet atėjus skirtam laikui, gražint pinigus jis neturėjo iš ko. Po daugeliui tokių atidėliojimų, pagaliaus šerifas jį prašalino iš tarnystos, o apskričio administracija patraukė teisman, atsakyti už išaikvotą turtą.

GEGUŽINĖ DAVĖ GERAS PASEKMES

Chicago (LSB). Birželio 2 dieną Marquette parke įvyko Dariaus — Girėno Paminklo Fondo valdybos ruošta gegužinė, kad pelnius kiek pinigų iždan paminklo statymui. Diena pasitaikė labai graži ir šilta, tik laike pietų užėjo smarkus lytus kaip tik tuom laiku, kada žmonės turėjo rengtis iš namų. Lytus vienok greitai praėjo ir oras išsiblaivė, tad ir publika į gegužinę susirinko kiek vėliau paprasto laiko. Žmonių prisirinko vakarop labai daug. Gegužinės įeigos davė apie septynis šimtus dolerių gryno pelno.

PAMINKLO STATYBOS PRADŽIA JAU ŽYMI

Chicago (LSB). Dariaus — Girėno paminklo statymo pradžia jau žymi. Cymentiniai pamatai išmuryti iki reikalingo augštumo ir sienų stiprumui reikalingos geležys jau suleistos. Dabar eina sienų tvėrimas. Tik ikišiol darbą trukdė dažni lytųs. Paminklas bus kylio pavidalo; iš priešakio platus, su dviem kampais, gi užpakalin sienos eis smailumon ir baigsis vienu kampu. Paminklo Fondo valdyba su pagelba advokato Kal dabar dirba kad pelnyti trukstančia paminklo statymui pinigų sumos dalį; nedaug jau truksta, bet šiek - tiek visgi dar truksta.

UŽSIMUŠĖ LIETUVIS

Chicago (LSB). Petras Ragaišis, 38 metų amžiaus, gyvenęs po No. 901 prie W. Cullerton gatvės, palydėjo gyvybę visai nesitikėtai. Jis pasistojęs ant pusės pėdos augščio kaladėlės taisė savo namų sieną. Kaladėlei pavirtus, Ragaišis puolė žemėn taip nelaimingai, kad pataikęs galvą į briauną cymentinio tako, persiskėlė galvą. Greitai nugabentas į apskričio ligonbutį tuojau ir numirė, nespėjęs net apipasakot savo nelaimę.

NUMIRĖ AKLA SENELĖ

Chicago (LSB). Paulina Kazlauskienė, 67 metų amžiaus kuri nuo tulo laiko buvo apakus ir gyveno po No. 2817 prie So. 49 gatvės Ciceroj, kasžinkur įsidrėskė ranką, o nėsant kam žaizdą kaip reikiant aprupint, žaizda užsinuodijo ir atsiradus gangrinai ranka ėmė greitai tinti. Senelė to išsigando taip labai, kad umai numirė pirmiau negu spėjo kaimynų pašauktas daktaras pribut su kokia pagelba.

PIENO VAŽIOTOJŲ STREIKAS

Chicago (LSB). Pieno išvažiotojai, iš dviejų unijų, išėjo straikan reikalaudami padidinimo algų penkiais doleriais savaitėje ir didesnio komiso už parduodamą smetoną. Kol kas straikas eina ramiai, tačiaus policija mano, kad laikui bėgant, jei straikas greit nesibaigs, gali kilti riaušės. Todel policijos viršininkas Gilbert straikierių unijom įteikė pasargą, kad jos savo darbininkams įsakytų straiką tęsti ramiai iki galui, nes jei jie ims kelti netvarką, policija jų žygį netoleruos.

Pasižymėjęs Lietuvis

WEST POINT KARO AKADEMIJOJ PAGERBTAS JAUNAS LIET. KARYS

Amerikos lietuviai, kurie seka Amerikos kolegijų, Universitetų ir Akademijų studentų sporto veiklą, tiems senai yra žinomas gabus, sporte pasižymėjęs lietuvis studentas West Point Karo mokslų Akademijoj, dabar jau baigęs mokslą ir gavęs antro laipsnio leitenanto rangą, tai yra karininkas Joseph C. Stancook (Juozas C. Stankevičius) iš Brooklyn, N. Y.

Jo vardas žinomas ne tik kolegijų ir universitetų studentams footbolo mėgėjams, bet visiems amerikonams kurie seka Amerikos footbolės veiklą; greta to, Leit. J. C. Stancook budamas ne eiliniu, bet kapitonu West Point karinės Akademijos footbolo jaukto, pasižymėjo kaipo gabus sportininkų vadas ir komandantas.

Dabar baigęs Akademijoj karinį mokslą, tapo Leitenantu su pasižymėjimu moksle. Akademijos sporto draugijų ir pačios Akademijos vardu jis gavo dovanas. Pagal "New York Times" pranešimą ir patalpinimą paveikslo Leit. Stancook, kuriame Maj. Gen. William D. Connor įteikia Stancook (Stankevičiui) dovaną garsųjį Edgerton kardą.

Greta šios dovanos, jis gavo aukso laikrodėlį ir retežėlį nuo karuomenės Atletų Sąjungos ir kitas dovanas. Šis musų tautietis už savo pasižymėjimus moksle ir sporte, abelnai atletikoje, užsipelnė laurų vainiką vienoje iš žymiausių pasauly karinėj Akademijoj, kuriai pamatus padėjo taipgi lietuvis karininkas, garsusis Gen. Tadas Kosčiuška. Galimas daiktas, kad Tadas Kosciuška rengdamas projektus ir statydamas Karinę Akademiją Amerikos revoliucijos laikais, gal but nedrįso nei pamanyti, kad už pusantro šimto metų ateityje toje karinėje Akademijoje lietuviai mokysis aukštų karo mokslų. Tačiau Leit. Stankevičius, tai nepirmutinis ir nebus paskutinis iš lietuvių patekęs į šitą visam pasauly garsiąją karinių mokslų Akademiją.

Malonu mums yra, kad randasi gabių musų tautiečių ir, kad jie patekę į Amerikos aukštų mokslų mokyklas, baigia jose mokslą su pasižymėjimais. Taigi, Leit. Stankevičius baigė mokslą su didele garbe, jis buvo vadas — kapitonas kadetų footbolės jaukto, kuris jo vadovybėje nugalėjo Akademijos kadetų footbolo jauktą, kitais žodžiais sakant, senai J. V. Amerikos armija kovojo už čiampionatą su Laivyno jauktu ir nugalėjo laivyną. O tai buvo nuopelnas dabartinio jauno Leit. Juozo Stankevičiaus — Stancook, užtai kad jo komanda ir vadovybė buvo praktiška ir nulemianti.

West Point Akademijos karininkais paruošti vyrai pasižymėjo karuose. Pavyzdin, Gen. Robert E. Lee, Gen. Grant, Jackson, pastarieji du buvo šios respublikos prezidentais; Gen. Marshall ir Gen. J. Pershing, tai West Point Akademijos auklėtiniai, tad linkime ir musų jaunam tautiečiui Amerikos karuomenės karjieroje daug laimės ir pasisekimo pasiekti aukštą vieta ir garbę, o gal ir Generolo rangą. Lai Leit. Stankevičiui tebuna pavyzdžiu Gen. Tadas Kosciuška, West Point Akademijos pamatų statytojas. Kosciuška buvo sulenkėjęs. Leit. Stancook, gal kiek suamerikonėjęs, tačiau jis žino, kad jis yra sunus kilnios tautos — lietuviu, kad ir labai mažos, bet garbingos tautos. Gen. Kosciuška lietuviškai, anot istorikų padavimų, mažai tegalėjo kalbėti, bet jis jautės ir save vadino lietuviu, Rusijos Carienei Katarinai nelaisvėj budamas savo dokumente pasisakė, kad jis lietuvis.

V. M. Klausutis

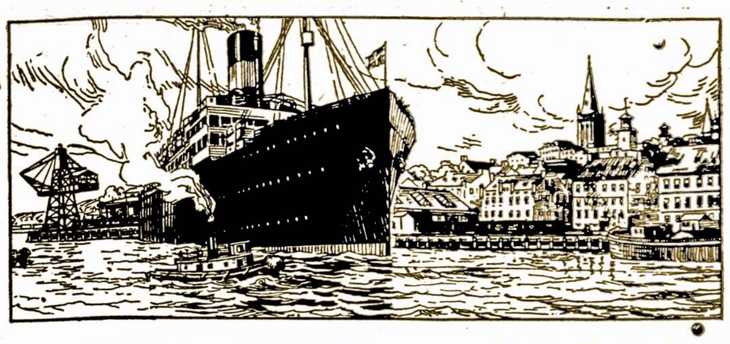

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA SIUNČIA PINIGUS

– ir –

PARDUODA LAIVAKORTES

į Visas Pasaulio Dalis

Prirengia Sugrįžimui Leidimus (Re-Entry Permits). Suieško Laivų Vardus, Kuriais Atkeliavot Amerikon. Prirengia Pasportus, Vizas, Keliaujant į Bile Kurią Šalį. Išaiškina Apštį Persiuntimui Daiktų Lietuvon.

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA
14 Vernon Street — Worcester, Mass

PASKOLOS NAMŲ PATAISOMS ARBA PERMAINOMS

Sekantieji praktiški klausimai ir atsakymai užinteresuos visus namų savininkus, kurie tik pageidauja pasiskolinti pinigų savo namo pataisoms arba permainoms.

KAS GALI PRAŠYTI?

Kiekvienas nuosavybės savininkas, asmuo, bendrovė arba korporacija, su regulariškomis įeigomis nuo algų, nuošimčių, biznio arba kito užtikrinto šaltinio. Nėr reikalinga buti depozitorium finansiškoje įsteigoje, prie kurios norima kreiptis.

KUR REIKIA PADUOTI PRAŠYMĄ?

Kreipkis prie bile finansiškos įsteigos Federal Housing Administration užgirtos, arba prie kontraktoriaus, statymo aprupinimų pardavėjo arba išrengimų išdirbėjo.

KIEK GALIU PRAŠYTI?

Nuo $100. iki $2,000 pataisoms kiekvienai nuosavybei. Tas priguli nuo įeigų.

KAIP ILGAI NOTOS BĖGA?

Mėnesiais nuo vieno iki penkių metų. Bet notos laikas priguli nuo finansiškos įsteigos, kuri savo pasirinkimu gali reikalauti atmokėjimą paskolos į trumpesnį laiką, bet tas priguli nuo kiek pinigų žmogus išgali mokėti kas mėnesį.

KOKĮ UŽTIKRINIMĄ TURIU DUOTI?

a) Turi parodyti, kad esi nuosavybės savininkas.

b) Kad metinės pilnos įeigos tavo notos pasirašytojų yra nors penkis sykius didesni už metinius mokesčius, kuriuos turėsi ant notos užmokėti.

c) Kad tavo mortgičius, (jeigu turi morgičių), yra tokiame stovyje, jog ta finansiška įsteiga gali užgirti paskolą.

d) Kad vartosi gautus pinigus vientik nuosavybės pataisoms.

KOKI PARAŠAI REIKALINGI ANT NOTOS?

Parašas nuosavybės savininko; ir (išskiriant specialius atsitikimus), jeigu savininkas yra vedęs, tai irgi reikia parašo žmonos arba vyro. Nereik kitų pasirašytojų arba užtikrintojų, tik jeigu reikalinga palengvinti davimą paskolos, kuri kitaip nebutų išduota.

KIEK KAINUOJA TOKIS KREDITAS?

Finansiška įsteiga negali kolektuoti kaipo palukaną (interest), arba atitraukimą nuo sumos (discount), arba bile kokį mokestį kaipo pilnus kaštus virš sumos, kuri lygios vertės $5.00 del kiekvieno $100. ant vieno meto notos, išmokama mėnesinėmis mokestimis. Mokestis ilgesniam laikui negu 1 metui taip pat rokuojama.

KAIP TURIU MOKĖTI NOTA?

Padarydamas reguliariškus, lygius, mėnesinius mokesčius (sezoniai mokesčiai ukininkams) pakol nota pilnai išmokėta.

AR SAVININKAS BILE KOKIOS NUOSAVYBĖS GALI PRAŠYTI PASKOLOS?

Aplikacijos del kredito bus svarstomos pagerinti vienos šeimynos, dviejų šeimynų ir kitų rezidencijų, apartmentų, krautuvių, ofisinių triobų, fabrikų, sankrovų ir ukės triobų.

KUR REIKIA MOKĖTI MOKESČIUS?

Reguliariški daliniai mokesčiai turi buti užmokėti asmeniškai finansiškos įsteigos biznio vietoje, arba paštu, jeigu kitaip sutikta.

AR GALIU PILNAI MOKĖTI NOTĄ PRIEŠ LAIKO IŠSIBAIGIMĄ?

Taip, bile kada. Tau pavelins tinkamą atrokavimą už greitą atmokėjimą, jeigu kaštai iš anksto sukolektuota.

AR GALIU PADARYTI DAUGIAUS KAIP VIENĄ MOKESTĮ VIENU SYKIU?

Taip, kiek tik nori. Bet, jeigu tavo mėnesinis mokestis yra $10. tai gali padvigubinti tą sumą arba patrigubinti, kitais žodžiais, didesni mokesčiai privalo buti $20., $30., $40. ir t. t. ne sumos kaip $18., $25., arba panašias nelygias sumas.

KAS ATSITIKS JEIGU MANO MOKESČIAI Į LAIKĄ NEUŽMOKĖTI?

Nereik pavelinti mokesčius užsivilkti. Jeigu mokestis daugiaus kaip 15 dieną užsivilkęs, tai turėsi užmokėti finansiškos įsteigos išlaidas, dalinai ratoje nedaugiaus kaip penki centai už dolerį del kiekvienos užsivilktos mokesties. Jeigu žmogus perdaug mokesčių praleidžia, tai finansiška įsteiga ims tinkamus žingsnius rinkti pilną sumą. **F.L.I.S.**

LIETUVIAI!
SKAITYKITE ir PLATINKITE AMERIKOS LIETUVĮ

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. $1.50 | In Foreign Countries 2.00
One half year ..... 1.00 | Single Copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. $1.50 | Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Pusei metų ..... 1.00 | Atskiras numeris ..... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

LIETUVOJE PLAČIAI STEIGIAMAS GINKLO FONDAS

Beveik kasdien visų kraštų spaudoje skaitome įvairias mintis ir dažnus pranešimus apie valstybių ginklavimąsi. Net didžiosios valstybės, kurioms karo, rodos, nebutų ko bijoti, ginkluojasi, didina savo kariškas jėgas ir visus krašto gyventojus ruošia krašto gynimui.

Tokios įtemtos padėties akyvaizdoje, Lietuva negali pasilikti rami ir laukti nepatikrinto rytojaus. Tiesa, Lietuva pirmoji niekam karo nepaskelbs ir nepuls. Tačiau budama apsupta didelių kaimynų, ji turi iš anksto ruoštis galimiems visokiems netikėtumams. Pirmiausia, ji turi ruoštis ir ruošiasi krašto žmonių ir valstybės žemių neliečiamybei apsaugoti. Kitaip sakant, Lietuva rupinosi ir rupinasi savo saugumu.

Šiam darbui ir pasiruošimui turi eiti visi Lietuvos gyventojai. Tuo tikslu visame krašte gegužės 26 dieną buvo suruošta kariuomenės ir visuomenės susiartinimo diena. Lietuvos visuomenė, įvertindama didelius darbus savo kariuomenės, susiartinimo dienos proga, pasiryžo ją remti ne tik žodžiais, bet ir regimais darbais. Čia kalbama apie plačiai visoje Lietuvoje steigiamą ginklo fondą. Jo pagalba, Lietuvos kariuomenė bus dar daugiau, dar tinkamiau apginkluota.

Tiesa, ginklo fondo steigimo mintis Lietuvoje jau buvo gyvai svarstoma 1922 metais. Tada fondą ir pradėta steigti, bet greit buvo jis pamirštas, į jį tada įplaukė keliasdešimts litų. Dabar plataus fondo steigimo reikalas iškilo vėl iš naujo. Lietuvos visuomenė kviečiama aukoti ir šiuo sunkiu metu uždirbtų pinigų dalį tinkamiausiam kariuomenės ir šaulių apginklavimui.

Kaune Lietuvos kariuomenės kurėjai — savanoriai nutarė šaukti visų Lietuvos organizacijų pasitarimą ginklo fondo reikalais. Norima sudaryti tam tikrą bendrą visuomenės organizaciją, kuri rupintusi Lietuvos karo jėgos stiprinimu. Kaune numatomas tokios organizacijos centras, o miestuose ir miesteliuose manoma įkurti tam tikrus ginklo fondo komitetus.

Lietuvoje ginklo fondas jau ir dabar turi pasisekimo. Visi supranta, kad taikos metu reikia ginkluoti sava kariuomenė, nes atėjus priešui ginklais rupintis bus pervėlu. Fondo pinigai laikomi Lietuvos valstybės taupamosiose kasose, Kaune, kariuomenės vadovybės vardu.

V. M. Klausutis

EUROPOJ NAUJOS MANEVROS

VOKIEČIAI IEŠKO SAU DRAUGŲ. GEN. GOERINGO DIPLOMATINIAI VIZITAI

Pasibaigus Anglijos užsienio reikalų ministerio Sir John Simon ir Kapit. Elen diplomatiniams demaršams Europos sostinėse, taipgi, Francijos užsienio reikalų ministerio Pierre Laval apsilankymas Varšuvoje, Maskvoje ir Pragoje, politinė padėtis Europoje perėjo į naują stadiją, pasidarė mažiau karinga. Bet tuom kartu iškilo nauji politiški manevrai; Vokietijos vadas Hitleris permatydamas, kad dauguma šalių Europoje stovi kaip siena už taiką, tautos ir vyriausybės nusistatę prieš Vokietijos karingą politiką, tatai Hitleris dabar pradėjo naujus politiškus manevrus išsiųsdamas Prusijos Premierą — oro laivyno ministerį Gen. Herman Wilhelm Goering į Balkanų valstybes neva "medaus mėnesį" praleisti.

Gen. Goering su savo žmonele ir buriu palydovų orlaiviais keliauja lankydamasis Balkanų valstybėlėse ir vesdamas dėrybas, daro pasitarimus su Balkanų valstybių vyriausybėmis. Jis pirmiausia aplankė buvusią Vokietijos sąjungininkę Vengriją, vėliau Bulgariją ir šiomis dienomis Jugoslaviją. Bulgarijoj ir Vengrijoj jo misija buvo pasekminga, ten jis su palydovais buvo gražiai sutiktas, bet Jugoslavijoj kiek šalčiau, nes pasirodo, kad jugoslavai nepritaria Vokietijos planams sudaryti politišką sąjungą prieš Sovietų Rusiją.

Spaudos pranešimais vaduojantis, gen. Goering nori sudaryti politišką bloką prieš Rusiją ir Franciją iš sekančių valstybių: Vengrijos, Bulgarijos, Lenkijos, Jugoslavijos ir Italijos; pirmosios trįs valstybės remia vokiečių planus, bet pastarosios dvi — Jugoslavija ir Italija kol kas yra nepalankios. Italija, be abejonės bus priešinga tokiai pro — vokiškai sąjungai, tačiau kol ji gaus iš francuzų ir anglų sutikimą nesipriešinti Italijos imperializmui Afrikoje, tol Mussolinas vilios vokiečius ir kalbės su jais.

Iš patikėtinų šaltinių žinios skelbia, kad Vengrija ir Lenkija nuoširdžiai remia vokiečių naujos politikos manevrus, tačiau Bulgarija kol kas vengia aiškiai nusistatyti prieš Rusiją, panašaus nusistatymo yra ir kitų Balkanų kraštų slavai, jausdami rusų tautai savo giminingumą, grekai ir jugoslavai šaltai atsinešė linkui vokiečių jiems siulomų planų ir kol kas jų nepriėmė.

FRANCIJOJ KRIZIS

Francijoj dabartiniu laiku siaučia finansinis ir kartu politinis krizis. Francijos franko kritimas, aukso išvežimas į užsienius sudarė kabineto krizį, jau trečias kabinetas sudarytas, bet ligi šiol nėra aiškių žinių jo išsilaikymui. Vienok, finansinis krizis Francuzijos užsienių politikos nepakeis, jeigu tiktai naujoji vyriausybė Anglijoj bus šalininkė francuzų; dabartinis naujas Anglijos Premieras Baldwin, visados buvo Francijos politikos šalininkas, galimas daiktas, kad MacDonaldas ir Sir John Simon pasitraukė iš Anglijos vyriausybės priešakio tik del to, kad jiedu buvo palinkę vokiečių pusėn, arba, vedė Anglijos užsienių politiką neitralumo keliu.

Dabar persiorganizavus Francuzijos ir Anglijos vyriausybėms, tenka laukti naujų politiškų manievrų, atrėmimui vokiečių diplomatiškų demaršų, vedamų gen. Goering. Turint omeny padarytas sutartis Stresoje, tenka manyti, kad Francija, Rusija ir Anglija laikysis vienodo nusistatymo, greta jų stovės kitos Europos valstybės taikos palaikymui. Dabartiniai vokiečių politiški žygiai Balkanų valstybėse bus nepasekmingi. Bet Gen. Goering veikla rodo, kad Lenkija, Vokietija ir Vengrija stovi viename politiškam bloke, lenkų dabartiniai vadai tebelaikosi Pilsudskinės politikos gairių.

PABALTĖS VALSTYBĖS

Amerikos spaudos žiniomis vaduojantis, taipgi, politikos kritikų nuomone, Pabaltijo valstybės pastaruoju laiku pradėjo artėti ir nustatyti bendrą savo kraštų užsienių atžvilgiu politiką. Tui politikos observatoriai pareiškia, kad Lietuvos įtaka, jos užsienių reikalų ministerio veikla paveikė į kitas Pabaltijo valstybėles, greta to, Rusijos palanki politika Pabaltijos kraštams pagalbėjo Lietuvos pozicijos sustiprinimui ne tik Pabaltijoje, bet ir bendrai Europoje.

Jeigu šie visi pranešimai ir tokios nuomonės teisingos, tatai tenka manyti, kad Lietuvos pozicija gera, lietuvių-lenkų teritorialis Vilniaus ginčas laikui bėgant vėl bus iškeltas Europos tarptautinėj politikoj, nes blogi Lietuvos su Lenkija santykiai sudaro daug kliučių taikingai rytų Europos kraštų politikai ir bendradarbiavimui. Kitais žodžiais sakant, dabartinė politiška nuotaika, sudaro lenkams daug sunkenybių ir pastato Lenkiją kryžkely, stumia ją į Vokietijos politišką bloką, greta to, Lenkijos įtaka puldo Pabaltijo kraštuose ir kelia Rusijos įtaką. Lenkija daug laimėtų užsienių politikoje, jeigu ji suderintų savo santykius su Lietuva, atiduotų jai užgrobtąsias jos žemes.

NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO PASIRAŠYTOJAI

Kas pasirašė po Suv. Valstijų Nepriklausomybės Apskelbimu, po tuo garsiuoju dokumentu, kuris liepos 4 d., 1776 m., paskelbė pasauliui lygybės ir neatimamų teisių doktriną, su teise kilti prieš despotiškus vedėjus?

Thomas Jefferson, autorius Nepriklausomybės Apskelbimo ir vėliaus Suv. Valstijų prezidentas net dviem terminam, buvo vienas iš pasirašytojų iš Virginijos valstijos. Jam kreditas nepriguli del sumanymo visų valdymo teorijų, kuriąs Apskelbimas visam pasauliui paskelbė. Sukilimai prieš karalius ir privilegiuotas klasas žmonių, kurie priešingi tokioms naturališkoms teisėms jau per amžius pasirodė. Liko Jeffersonui peržiurėti šitas politiškas filizofijas, surinkti svarbiausius punktus ir sutraukti į vieną galingą pranešimą, kuris pamainė žmonijos istorijos kursą.

Apart Jeffersono, keturi delegatai buvo paskirti pagaminti Paskelbimą, ir jų parašai aiškiai matomi. Tie delegatai buvo Benjamin Franklin iš Pennsylvanijos, garsus kolonijališkas diplomatas, autorius, mokslininkas ir išradėjas, tada jau buvo 70 metų amžiaus; John Adams iš Massachusetts, vėliaus Suv. Valstijų antruoju prezidentu; Robert R. Livingston, iš New Yorko, garsus kalbėtojas, kurį Franklinas vadindavo "Amerikos Cicero", ir Roger Sherman iš Connecticut, kuris jaunystėje dirbo prie kurpio ir vėliaus tapo garsus advokatas.

John Hancock, pirmsėdis Kontinentinio Kongreso buvo pirmas uždėti parašą ant Paskelbimo; Samuel Adams, kitas vadovaujantis revoliucijonierius iš Massachusetts, antras pasirašytojas. Šitie abudu, Hancock ir Adams, buvo kurstytojai tarpe Amerikos maištininkų ir anglai šituos du nepriskaitė prie tų, kuriems ta šalis siulė bausmės atleidimą, jeigu tik prižadės nedalyvaut revoliucijoje ir jeigu prisieks ištikimumą Anglijos karaliui. Nes po priėmimu Paskelbimo, visi pasirašytojai ir jų šeimynos nariai buvo skaitomi išdavikais, ir už jų suėmimą buvo pasiųlyta net 500 svarų (angliškais pinigais) del kiekvieno.

8 iš 56 pasirašytojų po Nepriklausomybės Paskelbimo buvo svetimo gimimo. Robert Morris, revoliucijos finansiškas genijus ir Burton Gwinnett atvyko į kolonijas iš Anglijos; James Smith, George Taylor ir Mathew Thornton, medicinos daktaras, atvyko iš Airijos; James Wilson, vėliaus teisdariu Suv. Valstijų Aukščiausio Teismo ir John Witherspoon kolegijos profesorius atvyko iš Škotijos ir Francis Lewis iš Valijos.

George Taylor buvo romantiškiausias svetimšalis tarpe pasirašytojų. Neturėjo lėšų užsimokėti už kelionę į Ameriką, tai jis atvyko iš Airijos kaipo kontraktinis namų tarnas ir per kiek metų turėjo tarnauti prie geležies išdirbėjo Pennsylvanijoje. Bet ne ilgai jis liko naminiu tarnu, jo ponas patėmijo, kad gabus, gražiai išauklėtas vaikinas, ir jį pristatė prie biznio kur jis labai greitai kilo. Kuomet jo ponas numirė, jis apsivedė su našle ir jis apsiėmė vesti tą biznį. Jis pačioje pradžioje prisidėjo prie revoliucijos, tapo pulkininku milicijoje, tarnavo žmonių susirinkime ir atstovavo Pennsylvaniją Kontinentiniame Kongrese. Vėliaus jam užduota vesti Suv. Valstijų valdžios derybas su keliomis indijonų šeimynomis.

Gal geras skaitlius pasirašytojų Paskelbimu buvo antros gentkartės amerikiečiai. Sakoma, kad Wm. Paca, kuris pasirašė už Maryland valstiją, čekiška ar itališka pravardė.

F. L. I. S.

Reikšmingas Baltijos Studentų Bendradarbiavimas

Jaunos Baltijos valstybės, jauni jų ir universitetai. Tiesa, estai ir suomiai dar rusų laikais turėjo savus universitetus. Tačiau latviai ir lietuviai pirmąsias aukštąsias mokyklas įsteigė tik 1922 metais. Nuo pačios universitetų įsteigimo pradžios ligi šio laiko, juos baigė gana daug žmonių, kurie šiandien visose gyvenimo šakose užima gana aukštas ir atsakingas vietas. Vos atgavusios savo politinę nepriklausomybę Baltijos valstybės tuojau norėjo sueiti į glaudų bendradarbiavimą. Tačiau tam trukdė įvairios politinės aplinkybės. Vis dėlto Pabaltijo studentija, nežiurėdama jokių kliučių, jau gana seniai artimiau tarpusavy bendradarbiauja.

1923 metais Estijos mieste Tartu įsisteigė Suomijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos studentų sąjunga, šiandien plačiai žinoma trumpu SELL vardu. Jau tuomet, kuriant šią sąjungą, visų keturių valstybių studentijos buvo pareikštas vieningas noras, kuo artimiau, kuo glaudžiau suburti visas Baltijo studentų jėgas bendram akademiniam darbui.

Jautri nesurambėjusi studentija aiškiai nujautė, kad jų valstybės, kartu iš po Didžiojo karo griuvėsių gimusios, tik vieningai, sutartinai dirbdamos tegali gyvuoti. Per dvylika metų darbas ir ėjo šia kryptimi. SELL vis tvirtėjo, vis daugiau reikšmės bei pasitikėjimo įgaudama nė tik jų sudarančios studentijose, bet ir tarptautinėje studentų sąjungoje.

SELL sąjungos darbui tvarkyti ir jį plėsti yra įsteigtas Centralinis SELL sąjungos biuras. Jis yra Estijoj, Tartų mieste. Beto, kasmet iš eilės vienoje iš SELL sąjungą sudarančių valstybių įvyksta gausios konferencijos, kuriose dalyvauja ne tik oficialųs studentų atstovai, bet ir dideli buriai ekskursantų. Šios konferencijos, tai gera proga vieniem su kitais arčiau susipažinti, susidraugauti. O tai svarbus reiškinys, nes studentija ankščiau ar vėliau užims atsakingas, vadovaujamas vietas. Gi asmeniška pažintis dažnai ir sunkiausias kliutis nugali tarpvalstybiniame gyvenime.

Gegužės 18 d. jau trečią kartą Kaune buvo susirinkusi SELL sąjungos konferencija. Lietuvos studentija sulaukė gausaus burio, 130 studentų iš Suomijos, Estijos ir Latvijos. Konferencija posėdžiavo Kaune ir Klaipėdoje. Svečiai buvo artimai supažindinti su Lietuvos gyvenimu ir pasiektais laimėjimais. Jie patys savo akimis matė šiandien garsaus Klaipėdos krašto gyvenimą, matė lietuvių darbus ir pastangas atgaivinti lietuvišką dvasią tame krašte. Be to, studentijai buvo parodytas Klaipėdos uostas, gražesnės Lietuvos vietos, mokslo, meno bei kulturos įstaigos ir papasakota apie Lietuvos kovas dėl Vilniaus.

Kauno konferencijoje Suomijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos studentija nutarė dar labiau išplėsti Pabaltijo studentų tarpusavį bendradarbiavimą. Net buvo iškeltas sumanymas, kad vieno krašto studentai kitame krašte praleistų vasaros atostogas arba dar daugiau studentų keistusi praktikos darbams.

Kaune buvusią konferenciją globojo Lietuvos švietimo ministeris prof. J. Tonkunas ir universiteto vadovybė. Jos dalyvius buvo priėmęs Lietuvos Prezidentas A. Smetona. Konferencijos dalyviai Vytauto Didžiojo muziejaus sodelyje pagerbė žuvusius del Lietuvos laisvės ir ant Nežinomojo Kareivio kapo padėjo vainiką.

Šia proga pažymėtina ,kad gražų Pabaltijo studentijos bendradarbiavimą prieš keletą metų norėjo suardyti lenkai. Jų studentija norėjo tapti SELL nariu ir paimti visą sąjungos vadovavimą. Tačiau Lietuvos ir Latvijos studentijai griežtai užprotestavus, šis lenkų brovimasis į SELL buvo sulaikytas. Šiuo metu lenkai SELL sąjungą jau nebando ardyti.

KOVOKIM UŽ VILNIŲ

(J. Steponaičio, Vil. Vad. Sąj. Įgaliotinio kalba iš radio stoties Brooklyn. N. Y. Už radio laiką užmokėjo p. J. Ginkus)

Sesutės lietuvaitės ir broliai lietuviai:

Šiandien kalbėsiu apie Vilniaus istoriją. Kad pilnai atpasakoti Vilniaus istoriją, tai toli gražu neužtenka poros trejetos trumpų paskaitų, jų reikėtų daug. Šiandien kalbėsiu tik apie įžymesnius Vilniaus gyvenimo periodus, apie svarbesnius įvykius, dėdamas mažas savo išvadas, kad nors kiek paskaita butų apdirbta, arba, kad sakoma, nors šiokiu tokiu rubu aprėdyta.

Vieta, kurioje stovi Vilnius senovėje buvo apaugusi milžiniškomis giriomis. 10-me — 12-me šimtmetyje veik visa Lietuvos žemė žaliavo liepomis, ąžuolais, ošė šimtametėmis pušimis ir gaudė eglių tankumynais. O tų girių pavėsyje liuliavo didžiuliai ežerai ir tekėjo vandeningos upės. Tose giriose buvo pilna taurų, briedžių, stirnų, šernų, meškų, udrų ir daugybė kitokių miškinių žvėrelių. Paupiais, paežeriais, pagiriais knibždėte knibždėjo įvairiausių paukščių, paukštelių. Nuo jų giesmių skambėjo visa Lietuva. O liepynose, gėlynose, pievose buvo didžiausias užesys bitelių. Bičių spiečiai buvo prie vienas kito. Veik nebuvo tokio kiauro medžio, drėvės, kad nebutų užpildyta medum.

Tokioje t a i gausingoje gamtos turtais vietoje gulėjo klonis, kuriame vėliau buvo lemta įsikurti Lietuvos sostinei. Iš trijų pusių apsuptas kalnais, ir dviejų upių išvagotas tekmėmis, tasai klonis lig šiol stebina akį savo retu vaizdingumu. Neries ir Vilnios upėse buvo daugybė žuvies, kuri potvynių metu ateidavo Nemunu iš Baltijos juros. Toje tai vietoje, apie Neries ir Vilnios santaką, senų senovėje lietuviai ir įsikurė savo sodybą, kurią, kaip matoma ir praminė Vilnios upės vardu, — Vilniumi.

Tikroji Vilniaus istorija prasidėjo 1322 m., kai Didysis Lietuvos Kunigaikštis Gediminas padarė jį savo sostine. Bet Vilniaus miestas įsikurė daug pirmiau, apie 10-tą, 11-tą šimtmetį Vilniaus miestas jau buvo. Pabaigoje 12-to šimtmečio į Baltijos pietų ir žiemos vakarų pakraščiais atsibastė vokiečiai kryžiuočiai ir kardininkai, ir ėmė briautis į stabmeldžių lietuvių apgyventas v i e t a s. Atkaklius stabmeldžius lietuvius kryžiuočiai ėmė vergijon, teriavo jų sodybas, o nenuolankius ar dirbti netinkamus žudė. Taigi, kryžiuočiai, vieton keliauti neva krikščionybę platinti, į pavojingas vietas, į tolimas šalis: į Palestiną, į Syrijos tyrus, vietoj rimtos ir pavojingos kovos su karingais ir skaitlingais turkais ar mongolais, jie pasirinko pulti savo kaimynus, ramius, neginkluotus lietuvius. O dar kryžiuočiai drįso pasigirt, kad jie deda galvas bažnyčios naudai. Taigi, tos pigios, bet garsios garbės įsigyti, kryžiuočiai atplusdavo į lietuvių apgyventas vietas, degindavo, plėšdavo, žudydavo žmones. Lietuviai energingai stengdavosi apginti ir palaikyti savo nepriklausomybę, bet neginkluoti, neorganizuoti, nelygioje kovoje krisdavo. Visi tai galėjo pastebėti, o lietuviai aiškiai matė, kad vokiečiams ne tik rupėjo krikščionybę plėsti, kiek jiems rupėjo lietuvių turtus plėšti, užtai lietuviai ir nenorėjo priimti krikščionybę, nes joje matė didžiausią neteisybę.

Pirmoje trylikto šimtmečio pusėje lietuviai pradėjo iš Prusų ir Kuržemės trauktis į Kauno, Vilniaus ir Gardino sritis. Čia jie rado milžiniškus miškus, veik niekieno negyvenamas vietas. Čia jie pradėjo tuos kirvio neliestus miškus kirsti ir kurti savo sodybas. Gediminas ėmėsi darbo organizuoti karius ir prasidėjo galingas atrėmimas užpuolikų. Lietuviai, nors buvo stabmeldžiai, bet jų papročiai buvo švarųs, kitų mintis ir įsitikinimus jie pagerbdavo, svetimšalius jie gražiai priimdavo, kantriai toleruodavo.

Pagaliau, 1387 metais Vilniuje įvestas ir Romos katalikų tikėjimas. Gyventojų buitis, susitvarkymas, žmonių upas ir papročiai pradėjo griežtai keistis. Tais pat

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių tvarko ir prižiuri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA
Rašo Dr. Bložis

ROENTGENO SPINDULIAI

Sėdėdamas dantisto kėdėj Jonas sako:

— Dak, o kaip mano paveikslai išėjo?

Nusijuokęs daktaras Jonui sako:

— Paveikslai? kaip tai? Nieko, o nieko nežinau, kad tai aš bučiau su jumis ėmėsis paveikslus.

— Gerai, gerai, dak; suprantu, kad iš manęs juoką darot. Lai buna jusų teisybė. Tikrenybėj aš nei nežinau, kaip reikia juos vadinti. Meldžiu, dak, paaiškinti.

— Labai gerai, Jonai. Dalykas tame. Išradėjas tų spindulių pavadino juos X-spinduliais; reiškia, nežinomi spinduliai. Bet mokslinėj terminologijoj vadinami Roentgeno spinduliai, pagerbimui išradėjo, Dr. Roentgeno, fizikos profesoriaus, kuris tuo laiku mokytojavo Wurburgo universitete, Bavarijoj. Tas svarbus įvykis buvo 1895 metais. Be abėjo, tada tie spinduliai nebuvo tokie tobuli, kaip dabar, vienok, buvo gera pradžia. Roentgeno spinduliai turi nepaprastas ypatybes, butent, kiaurai pereina per metalus, gypsą, medį, drabužį, minkštąsias kuno dalis, kaulus ir t.t., nors per metalą gana sunkiai pereina. Roentgeno spindulių perėjimas priklauso nuo medžiagos tirštumo. Juo tirštesnė medžiaga, tuo spinduliai sunkiau pereina, pav., sidabras daug tirštesnis už dantį, taigi ir Roentgeno spinduliai sunkiau pereina per sidabrą, negu per dantį. Nežiurint kaip medžiaga butų tiršta, visgi tula spindulių dalis joje susilaiko, kuomet kiti lengvai pereina, nes patys spinduliai nevienodi šiuo atvėju. Taigi, tos ypatybės duoda galimybės nutraukti atvaizdą įvairių kuno dalių. Tokiu budu Roentgeno spinduliais, pagal šešelių įvairumą galima atskirti vienas kuno dalis nuo kitų, minkštesnes nuo kietų ir normališkas nuo ligotų. Čia daktaras paima į rankas Roentgeno spindulių atvaizdą ir rodo Jonui, kuris pavartęs, apžiurėjęs iš abiejų pusių ir sako:

— Gaila, mano prieteliau, nors ir dienos laiku, vienok nieko negaliu matyti. Kaip vienas dantis, taip ir kitas, nėra man skirtumo.

— Tat, Jonai — sako dantistas, — neužvydėtinoj padėtyje esate: dienos metu, ir dar tokioj saulėtoj dienoj, negalite matyti. Na, gerai, Jonai, žiurėkime abu sykiu, gal, pamatysime.

— O kas tie balti taškai ant dantų karunų? — paklausė Jonas.

— Tai yra metalu užtaisyti dantys. Štai, čion ir skirtumas, nes metalas yra sunkiau pereinamas Roentgeno spindulių, negu dantis.

— Nugi, kas čion prie galo šaknies ir tarpe dantų — tamsųs rituliukai? — paklausė Jonas.

Galley 2 — Sveikatos Skyr

— Tas tamsumas, Jonai, reiškia, kad dantis pradėjęs puti prie šaknies galo; tas vietas Roentgeno spinduliai lengvai perkošia — pereina.

— Kitais žodžiais, tie tamsųs ritulėliai — ženklai reiškia pavojų?

— Taip, pavojų ir labai bledingą pavojų.

— Ponas daktare, kad man neskauda tie dantys, tik kartais geriant karštą arbatą, arba kad nors šaltą.

— Taigi, Jonai, nevisuomet ir skausta. Kartais ir labai išpuvę dantys neskauda, nes kartais giliai, tarp dantų, kartais maisto liekanom užsipildo, o kai kada ir supuvusio danties sluogsniai nuo šalto ir šilto apgina. O apie šaknis infekcija paprastai neskauda. Net vočiai iškilus ant to šaknies galo, arba šaknų, taip pat nejaučiama skausmo. Bet reumatizmas nuo tų pulių gali suparalizuoti taip, kad ne tik negalėsi paeiti, bet ir nepakenčiamas skausmas kankins.

— Labai ačiu, daktare, už paaiškinimą; dabar žinosiu, jog Roentgeno spinduliai yra labai geri daktaro pagelbininkai.

---

metais Vilniuje Didysis Lietuvos Kunigaikštis Jogaila sukvietęs visus Lietuvos didžiunus ir bajorus paskelbė, kad jis Romos katalikų tikybą priėmė ir pageidauja, kad ir visi kiti tai padarytų. Tuo pat kartu paskelbė, kad jau stabmeldžių tikybos nėra. Liudėjo visi lietuviai matydami, kaip šimtamečiai ąžuolai buvo kertami, šventovės naikinamos ir šventosios ugnys užgęsinamos. Minios nesuprato savo kunigaikščio noro ir baisėjosi, kad jis taip paniekino savo prabočių papročius. Krikščionybei įsigalint, įsigali ir ponų godumas, jų galybė, neturtingųjų pavergimas.

Nors Vilniuje krikščionybė įvesta 1387 metais, bet kryžiuočiai vistiek nesiliovė lietuvius puolę ir jų turtą plešę. Štai, 1930 metais kryžiuočiai užpuolė Vilnių ir plėšdami turtą, miestą degino, žmones žudė. Čia kuo aiškiausiai ir pasirodė, kad vokiečiams nerupėjo skleisti krikščionybę — buvo tikri plėšikai ir galvažudžiai. Jie tai ir šiandien puikiausiai įrodo, tik pažiurėkim, kas darosi Vokietijoje. Metams praslinkus kryžiuočiai vėl puolė Vilnių. Pasigrobę turtų, kaip ir pirmiau, greit atgal nuėjo. 1399 metais Vilnių ištiko didžiausias gaisras ir viskas sudegė. Žmonės buvo didžiusiam varge ir vaikščiojo po griuvėsius vos gyvi.

Vytautas, tapęs Didžiuoju Lietuvos Kunigaikščiu, taip blogą padėtį tuoj pradėjo atitaisyti, gerinti. Ir Vilnius, kaip ir ir visa Lietuva, pradėjo atsigauti, laisviau gyventi. Vytautas sulaikė kryžiuočius, sulaikė totorius ir privertė kitas šalis Lietuvą gerbti. Lenkai tuomet pradėjo šnairuoti, kad Vytautas taip sumaniai pradėjo Lietuvą tvarkyti ir iš pelenų kruvos atstatyti Vilnių. Kaip tik Vytautas pradėjo viešpatauti, tuoj jis Vilniaus gyventojus paliuosavo nuo visų mokesčių. Taip tai Vilnius pradėjo kilti ir pasidarė vienu garsiųjų pasaulio miestu. Jo prekybos santykiai siekė toliausiai esančias pasaulio valstybes.

Lenkai visa tai matydami, ne tik Lietuvai pavydėjo, bet pradėjo vis labiau savo norus reikšti Lietuvą valdyti. Tuomet Vytautas nutarė lenkų visai nusikratyti, su kuriais Lietuva buvo surišęs žinomas Jogailos su lenkų karalaite Jadvyga susituokimas. Ir Vytautas laikė Lietuvą atskirai nuo Lenkijos iki pat savo mirties, nors jam iš lenkų pusės buvo duodama didžiausių pažadų. Vytautas mirė Trakų pilyje 1430 metais ir palaidotas Vilniaus katedroje, kur jo grabas ir iki šiol tebėra. Vytautas mirdamas prašė Jogailos: — Neskriausk Lietuvos... Vytautui mirus Lietuvoje ir pačiame Vilniuje vėl prasidėjo plėšimai, vaidai, gaisrai...

GARSAUS RUSŲ RAŠYTOJO FILOSOFO LEVO TOLSTOJAUS LAIŠKAS APIE TIKYBŲ PERSEKIOJIMUS DIDŽIOJE RUSIJOJE

Ruošta garsaus rusų rašytojo filosofo, pagarsėjusio po visą pasaulį, Levo Tolstojaus sukaktuvių minėjimas. Rusijoje buvo isteigtas to garsaus raštvojo palikimų (rašytojiškų relikvijų) muziejus. Visas kulturiškas pasaulis tą žmogų žino ir jo sukaktuves atatinkamu budu paminėjo.

Prie progos, turiu ir aš pranešti lietuvių visuomenei, jog ir į mano rankas buvo patekęs vienas Levo Tolstojaus originališkas, buvusios Rusijos imperijos carui rašytas, laiškas. Tas atsitiko šiose aplinkybėse:

1920 m. pradžioje, tarnaudamas devintame pėstininkų pulke, kulkasvaidininkų antroje kuopoje, buvau su savo kariška dalimi papuolęs į vadinamą Antopryčės dvarą, kuris stovi prie gražaus ežero pačio kranto, kažin kame — bene švenčionių apskrityje. Į tą dvorą musų kariškoji dalis atsikėlė po to, kaip iš jo ką tiktai buvo išėjęs bolševikai, (bolševikai tuomet vijo Varšuvos linkui lenkus, — žinomojo jų žygio prieš Varšuvą laiku).

Antopryčės dvaras, pasirodė, buvo kažin kokio įsitarnavusio rusų admirolo nuosavybė. Dargi visa to dvaro savininkų "dinastija", kaip matėsi, buvo jurių tarnybos karininkais.

Tą aš patyriau iš tame dvare raštų gausių ir didelių albumų, kuriuose ir buvo daugybė šeimyniškų atvaizdų Rusijos karo tarnybos jurių karininkų. Žinoma, tie albumai kaip ir dauguma panašios rušies vertingų dalykų, kurie buvo palikti dvare, buvo buvusių jame apsilankiusių bolševikų kariuomenės biauriai sužaloti (pavyzdžiui, fortepijonas, sofos ir kita kas), ir turiu prisipažinti, kad ir iš musiškių tarpo atsirado tokių, kurie panašiu budu su likusiais daiktais pasielgė. Mat, paskutinio laiko to dvaro savininkai buvo pasitraukę drauge su lenkų kariuomene į Lenkiją ir tuo tarpu tame dvare nieko, panašaus į jo savininką arba prievaizdą nebuvo likę.

Neilgai teko ten pastovėti ir musų kariškajai daliai, — greitai mes išžygiavome toliau.

Vienok per tame dvare buvimo laiką mano smalsią domę patraukė ta aplinkybė paliktuose dvaro rumuose, kad juose buvo dar tokios medžiagos, kuri liudijo, jog dvaro savininkų jau nuo seniau buvo palaikoma tradicija užlaikyti kaip ir nedideli šeimyniška muziejų.

Žinoma, buvusieji dvaro savininkai buvo daugumą tos rušies daiktų su savimi pasiėmė į Lenkiją. Bet, domia akimi besivadovaujant, besiknisant po dvaro rumų vidų teko štai kas įdomaus ir istorišku atžvilgiu vertingo užeiti.

Neskaitant jau gražių drambliškų dantų šmotų, kurie buvo laikomi dvaro rumų kabinete ant skobnies, dar buvo iš kažin kokios palėjės musiškio kario ištrauktas senoviškas rusų pergamentas su didžiausiu, iš vaško padarytu ir ant pasaito prikabintu antspaudu. Tame pergamente, pasirodė, buvo surašytas ir Rusijos imperatorienės Ekaterinos pasirašytas aktas apie to dvaro savininkų kažin kokį bočiu apdovanojimą — paskyrimu į kažin kokį rusų valstybišką "rangą" ir taip pat suteikimu to dvaro, kai dar anuo senu laiku, tai drauge ir su tiek ir tiek "dušių" — tai yra baudžiauninkų žmonių.

Dramblio dantys pas mane buvojo kareiviškoje kuprinėje, kol aš vėliau juos perleidžiau kažin kam iš mano pulko karių. O kalbamo pergamento likimo aš nežinau. Tiktai žinia, kad jį kažin kas iš musų buvo pasiėmęs ir, rodos, ne visai buvo jo reikšmės supratęs.

O man asmeniškai pateko į rankas "mažiausias", bet mano nuomone — įdomiausias radinys: tai buvo nei daugiau nei mažiau, kaip paties garsaus rusų rašytojo filosofo Levo Tolstojaus ranka rašytas laiškas — rodos, Rusijos imperatoriui Aleksandrui kažin kuriam.

Tas laiškas buvo vienu iš Antopryčės dvaro savininkų istoriškos kolekcijos dalyku. Pats laiškas, taip pat, nebuvo šiaip paprasto turinio istorišku laiškeliu, bet — jame garsusis humaniškumo ir dorovės skelbėjas rašė Rusijos imperatoriui labai opiu Rusijos imperijoje reikalu. Leono Tolstojaus laiške buvo, gana fami jarišku budu kalbama apie tikybišką persekiojimą ir priespaudą Rusijos imperijoje.

Kiek aš atsimenu, laiške Tolstojus imperatoriui draugišku budu patarinėjo įvesti Rusijos imperijoje liberališką skaitymąsi su visomis tikybomis, nes kitaip — esą — Rusija ir negarbingai elgiasi, statydama savo tikybą aukščiausiai už visų, ir — be to — tas jai pačiai neeina į sveikatą.

Kalbamame laiške Tolstojus minėjo ir katalikus iš "Carstvo Polskoje" ("Lenkų Karalystės", — reiškia ir Lietuvos, kuri dar nuo Liublino unijos buvo oficiališku budu su Lenkijos karalyste sukinkyta). Visas laiško tonas familjariškas, kas rodo, jog Tolstojus vis tiktai jautė savo vertę kalbėdamas su Rusijos imperatoriumi, ir drauge — labai nuoširdus.

Kadangi kariškoji tarnyba, ir dar tokiu neramiu laiku, nedavė man galimybės labiau domėtis bet kokiu istorišku tyrinėjimu, tai aš — gerokai panešiojęs tą laišką savo kuprinėje, drauge su kareiviškomis reikmenėmis, ir bijodamas, kad jis kur nors drauge su manim kartais nedingtų, galu gale pasiunčiau vienam lietuvių laikraščiui Amerikoje, kuriame aš tuo laiku artimu budu bendradarbiavau.

Ten tas istoriškas Levo Tolstojaus laiškas yra ir iki šios dienos, nusiųstas, butent: "Darbininkui" So. Bostone, Mass.

Man rodosi, kad tai yra vienintėlė šio rašytojo palikta paminklo pobudžio relikvija, kuri yra lietuvių rankose. Apie bet kokias kitas šio rašytojo relikvijas tokios pat vertės ir rušies man išgirsti nėra tekę.

("Šventadienio Banga").

Arėjas Vitkauskas

Užlaiko Moderišką Krautuvę, ir laiko geriausios rušies daržoves ir mėsas

G. BEZGELA
(Savininkas)
121 Schuyler Ave.—Kearney, N. J.

Parašė P. JURGĖLA

TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir musų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetai.

384 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. KAINA $1.50, siunčiant paštu 1.65.

Reikalaukite:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET
Worcester, Mass.

LIETUVA IR JOS IŠEIVIAI

"Musų Rytojus" numery 41-me įdėjo šitokį vedamąjį (redakcijos) straipsnį:

"Esama nuomonių, kad lietuviai neturi pakankamo atsparumo ištautinimui. Tačiau kai prisimini, kokios milžiniškos jėgos, ypač devynioliktąjį šimtmetį, musų tautą silpnino ir naikino, tai galima padaryti ir linksmesnių išvadų. Politinę ir ekonominę nepriklausomybę praradusią Lietuvą trys kaimynai žiauriai ir atkakliai marino, tarytum bijodami naujo jos prisikėlimo. Rusai rusino, pravoslavino, atėjunams lietuvių žemės dalino... Vokiečiai vokietino, liuteronino... Lenkai, patys svetimųjų jungą vilkdami, nemažesniu uolumu lenkino, "katalikino"...

Prieš didįjį karą keliasdešimts metų lietuvių tautos gyvasias jėgas smarkiai alino dar pasireiškęs naujas galingas veiksnys — emigracija. Jaunuosius sveikuosius, drąsiuosius Lietuvos žmones, nepakeičiančius tėvynėje persekiojimų ir skurdo, masino laisvoji, doleringoji Amerika. Praslinko keli dešimtmečiai, ir pasijutome, kad jau beveik trečdalį savo tautos turime užjuriuose...

Nors jau kaimynai buvo pradėję rinkti "mirštančios tautos" gražiąsias dainas, nors ir ištikrųjų maža beliko vilties ilgiau išsilaikyti gyvųjų tarpe, tačiau likimo kitaip buvo lemta: ilgaamžė lietuviu tauta ne tiktai atgijo, prisikėlė, bet ir atstatė savo nepriklausomą valstybę. Kai atėjo išsivadavimo bei laisvės atgavimo valanda, šimtmečių vergijos ir didž. karo nukankintai Lietuvai dar teko atlaikyti ugnies, kardo ir kraujo bandymą ir įgyti nepriklausomą gyvenimo teisę. Čia tai ir pasireiškė musu gausingos išeivijos didelė reikšmė ir jos senąjai tėvynei galinga parama. Galima sakyti, kad Nepriklausomoji Lietuva yra lietuviu tautos kamieno ir jos sunų išeivių kurinys. Kaip valstybės atstatymas, taip ir jos išlaikymas, pažanga bei klestėjimas daug pareina nuo šitu dviejų pajėgu glaudaus bendradarbiavimo. Taip pat ir išeivijos išsilaikymui bei ilgaamžystei turi ir turės didelės įtakos jos senosios tėvynės laisvė.

Jau pats nepriklausomos Lietuvos buvimas teikia jos išeiviams reikšminga moralinę atramą ir pasitenkinimą. Juk svetimam krašte išeiviui yra didelis skirtumas, ar buti vergaujančios tautos užguitu sunumi, arba garbingos respublikos tėvynainiu. O ir kitos dar paramos gali suteikti savo išeiviams laisva, šviesi, kulturinga, ekonomiškai sutvirtėjusi Lietuva. Tai, musų tautos didžiosioms dalims, nors ir vandenynais, perskirtoms, yra naudinga ir butinai reikalinga dvasiniai dar labiau susiartint ir vispusiškai bendradarbiauti.

Tenka pripažinti, kad ir Lietuvos vyriausybė, ir visuomenė iki šiol permažai dėmėsio ir rupesčiu skyrė išeivijai. Tiktai pastaraisiais laikais daugiau imta rupintis tampresnių ryšių palaikymu su užsienių lietuviais ir jiems kai kurios paramos teikimu. Tikėsimės, kad šita kryptimi pastangos bus didinamos. Taip pat dabar juntamas ir išeivijos žymiai didesnis susidomėjimas ir susirupinimas jos tėvynės gyvenimu ir opiaisiais reikalais. Tai vis labai malonųs reiškiniai.

Šie metai Lietuvos ir užsienio lietuvių santykių sustiprinimui ir išplėtimui bus lemiami. Tas pareis nuo pasaulio lietuvių kongreso, įvykstančio Kaune rugpiučio 11-17 dienomis, didesnio ar mažesnio pasisekimo. Užsienių lietuviai visur kongreso šaukimo sumanymui gyvai ir vieningai pritarė. Tiktai kai kur yra kilę nedidelių nuomonių skirtumų dėl kongreso programos bei uždavinių; tuos nuomonių skirtumus nesunku bus suderinti. Užsieniuose musų broliai kongresui jau ruošiasi ir jis tikrai įvyks paskirtu laiku — rugpiučio 11-17 d. Musų visuomenės organizacijos ir paskiri asmens, kas tiktai kuo galės ir turės progos, privalės pasistengti brolius užsieniečius nuoširdžiausiai priimti, jiems įdomesnius dalykus parodyti ir paaiškinti, su musų netolimos praeities ir dabarties gyvenimu supažindinti, brangius svečius nuo išnaudotojų ir piktavalių žmonių apsaugoti. Nuo šitokio musų elgėsio daug pareis paties kongreso pasisekimas, kuris bus labai reikšmingas ir musų tėvynei Lietuvai ir jos sunums, gyvenantiems įvairiuose pasaulio kraštuose. — **Tsb.**

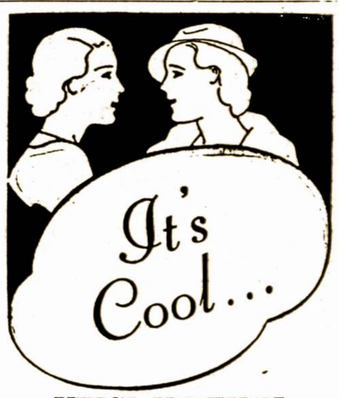

VIESI VIRTUVĖ

"Aš nutariau, kad nepraleisiu kitos vasaros karštoje virtuvėje. Aš išsirinkau HOTPOINT Elektrinį Pečių, nes sužinojau jogei HOTPOINT "Treasure" modelio pečius yra gerai izoliuotas ir visas karštis laikomas krosnyje. Kas svarbiausia, suradau, kad pečius su automatiško kontrolio įtaisymais, tai man nereikia praleist visą savo laiką virtuvėje".

Pamatykite vėliausį 1935 "Treasure" modelio HOTPOINT elektrinį pečių demonstruotą musų krautuvėje, Dabar...

Kaina apribotam laikui — $119.-50 užmokant kartu (sykiu su savo senu pečiumi). Įmokant $4.50 pristatom į Jusų virtuvę su visišku įtaisymu, pagal musų taisyklas. Balansas mokamas nedidelėmis mėnesinėmis mokestimis.

...Žema kaima už elektrinę iegą kepimui iš priežasties sumažintų namų elektros mokesčių.

***The* Worcester Electric Light Company**
11 Foster Street
Phone 2-6771

Sutaupykite – Pinigų – Čia
MOTERŲ NAUJOS MADOS BATAI
$1.45 ir $1.95
Moterų Aukštos Rušies "Arkos Ramstis" Batai
PAPRASTAI $3.00 VERTĖS UŽ $1.95
SPECIALIS IŠPARDAVIMAS
$1. BALTŲ SPORTO BATŲ — NAGINIŲ IR KITŲ BATŲ **$1.**
MYERS SHOE STORE
94 Green Street — Worcester, Mass.

Kas Dedasi Lietuvoje

LIETUVON ATVYKO AMERIKOS LIETUVIŲ EKSKURSIJA

Kasmet į savo senąją tėvynę Letuvą atvyksta keliolika Amerikos lietuvių ekskursijų. Beveik visos jos atplaukia tiesiai į Klaipėdos uostą. Kiekvienos užsienio lietuvių ekskursijos atvykimas Klaipėdoje virsta tam tikra šventė. Šiemet birželio 7-tą dieną į savo tėvynę atvyko pirmoji Amerikos lietuvių ekskursija, kurioje dalyvavo 66 užjurio broliai. Ekskursantų laivą "Gripsholm" juroje pasitiko Klaipėdos uosto valdybos pirmininko, pasienio policijos ir uosto laivai, kurie ekskursantus perkėlė į krantą.

Uoste Amerikos lietuvius sutiko Klaipėdos krašto gubernatorius VI. Kurkauskas, uosto pirmininkas inž. B. Sližys, aukšti kariškos ir civilinės valdžios atstovai, organizacijų nariai ir didelė mina žmonų. Orkestros grojo Lietuvos himną ir sutikimo maršus. Laukiami ir mėgiami svečiai — užsienio lietuviai vienintelame Letuvos uoste Klaipėdoje sutikti labai nuoširdžiai, svetingai ir vaišingai. Pirmiausia juos pasveikino Klaipėdos krašto šaulių pirmininkas Vanagaitis, pažymėdamas, kad už savo tėvų žemę ir Amerikos lietuviai sudėjo daug aukų. Atvykusios ponios buvo apdovanotos gėlėmis, o ekskursijos vadui Augustui įteikta graži lietuvių tautiškų spalvų juosta.

Per iškilmingus pietus, kuriuos geriausiamo Klaipėdos viešbutyje "Viktorijoje" surengė šauliai, buvo pasakyta daug gražių sveikinimo kalbų. Tarp kitų, sveikino ir gubernatoriaus pavaduotojas dr. Sakalauskas, kuris pažymėjo, kad Amerikos lietuviai daug prisidėjo prie Klaipėdos krašto atvadavimo. "Iš jusų daugelis pirmą kartą matote laisvą Lietuvą, laisvą Baltijos pajurį ir musų nuolat augantį uostą, — kalbėjo dr. Sakalauskas. Laisvę atgavusi, musų tėvynė padarė didelę pažangą. Kviečiu jus užjurio broliai, kurie visiškai pasiliksite gimtoje tėvų žemėje, savo patyrimu ir energija prisidėti prie Lietuvos valstybės pažangos ,kilimo bei gilinimo. Gi tuos, kurie dar grįž Amerikon, sav atgaivinta ir sustiprinta tėvynės meile remti iš ten savo tėvų žemės reikalus". Ekskursijos vadas Augustas, ekskursantų vardu, nuoširdžiai padėkojo už malonų priėmimą ir tą džiaugsmą, kuris buvo suteiktas pasiilgusiems tėvynės broliams.

Po gražių vaišių, atvykusieji Amerikos lietuviai aplankė žuvusių del Klaipėdos krašto atvadavimo paminklą, susipažino su Klaipėdos miestu bei uostu. Kitą dieną lidimi giminių bei pažįstamų, išvyko į visus Lietuvos kampelius aplankyti savo gimtinių vietų. Visi atvykusieji sako, kad jie lauks pirmojo pasaulio lietuvių kongreso ir jame kuo gausiausiai dalyvaus. Dalis atvykusių mano Lietuvoje jau visam laikui apsigyventi.

Lietuvoje Leit. Vaitkaus Laukiama Birželio 16-tą dieną

Lietuvoje, ir ypač Kaune jautriai ruošiamasi sutikti leit. Vaitkų. Kaune gauta žinių, kad "Lituanica II" Lietuvą pasieks, greičiausia, apie birželio 16-tą dieną. Drąsiajam lakunui sutikti ir priimti, kaip jau žinoma, Kaune yra sudarytas komitetas. Jo prezidiumą sudaro: pirmininkas — Kauno miesto burmistras A. Merkys, vice-pirmininkai — Lietuvos aero klubo pirmininkas prof. Z. Žemaitis ir karo aviacijos kapitonos Mitalas, iždininkas — tautininkų sąjungos atstovas A. Dilba ir sekretorius — Šaulių ir savanorių — kurėjų atstovas red. J. Kalnėnas. Komitetas jau dabar rengia lakunui atitinkamą, gražų priėmimą. Sutikimo programa maž daug ta pati, ką buvo paruošta a.a. Dariui ir Girėnui sutikti. — Tsb.

Lietuvoje Sparčiai Statomas Cukraus Fabrikas

Antrasai cukraus fabrikas susidės iš 10 įvairiems tikslams skiriamų trobesių ir be kita ko turės milžinišką duobę runkelių likučiams suversti.

Didžiausio trobesio jau pastatytos sienos. Tai kurie trobesiai bus dengti specialia medžiaga, o kiti raudonom čerpėm ir skarda. Fabriko dumtraukis turės 90 metr. aukščio. Toks aukštas dumtraukis statomas tuo tikslu, kad geriau dumus trauktų ir gerintų degimą, nes numatoma fabriką kurenti durpėmis, taigi Lietuvos kuru.

Iš kitų statomų trobesių pažymėtina didelė kalkinė. Kalkės bus vartojamos iš runkelių skystimų rukštims pašalinti. Žaliavos kalkėms, arba kalakmenio yra netoliese, Gruzdžių valsč. ir kitur. Fabrikas turės ir didelę vandentekio stotį, kuri turės tiekti vandenį apie 100 litrų persekundę.

Fabrikas turės savo geležinkelio šaką, kuri dabar jau baigiama tiesti. Ji įeina iš Pavenčio stoties ir bus apie 2 kil. Iš viso ten bus 3 geležinkelio šakos.

Fabrikos statybos darbus dirba apie 300 žmonių. Fabrikas statomas ties Kuršėnais netoli Šiaulių. Tsb.

Raitas Aplink Lietuvą

Jau daugel amžių Lietuva garsi savo žirgais, o lietuviai žinomi kaip puikus raiteliai. Lietuva svetur net vadinama Baltijo žirgo kraštu. Nebereikalo senovės lietuvių dainose dažnai minimas žirgas ir bernelis raitužėlis, kuris karan išjojo tėviškę nuo priešų ginti. Bet nykstant Lietuvos galybei, vis rečiau skambėjo Lietuvos raitelio ir jo žirgo vardas. Pagaliau, svetimų vergijon patekę lietuviai, lyg ir užmiršo savo garsius žirgus, o žirgai daugel amžių ilgėjosi laisvo lietuvio raitelio. Baigėsi ilgėsys, kai Lietuva atgavo savo laisvę ir garbę. Žirgas ir lietuvis vėl ima darytis neatskiriamais sutvėrimais. Tai patvirtina faktas, kad Lietuvoje paskutiniuoju metu ima plačiai vystytis raitųjų sportas. Kaune yra net jojimo mokykla. Ji išauklėjo jau gražų burį raitelių.

Ir štai birželio 4 d. jojimo mokyklos auklėtinis studentas šaulys V. Smolenskis išsirengė pirmai kelionei — raitas aplink Lietuvą. Tai pirmoji tokia kelionė Lietuvoje. Pirmiausiai jis jos per Krevės-Mickevičiaus apdainuotą Dzukų (Dainavos) kraštą, paskui — skaudžiuoju pademarkliniu, latvių pasieniu, ošiančiu Baltijos juros pakraščiu, per Klaipėdos kraštą, Sudavų žemę ir vėl per Dzukiją grįž į Kauną. Per dieną V. Smolenskas nujos apie 50 kilometrų. O išviso jie nujos daugiau kaip 3000 kilometrų. Sportininkų raitelių tarpe ši kelionė sekama su dideliu susidomėjimu. Išvykstantį palydėjo gausus burys Lietuvos kavalerijos karininkų, jojimo sporto mėgėjų ir draugų. Atsisveikintojai (gen. Žukauskas, pulk. Valušis ir kiti) pažymėjo, kad S. Smolenskas išsirengė į nelengvą ir svarbų žygį, nurodė, kad lietuviuose vėl atgijo žirgo meilė ir vėl jie išauga puikiais raiteliais. — Tsb.

Lietuvos Darbininkai Nusivylė Latvija

Kaip žinoma šiemet iš Lietuvos į Latviją laukų darbams išvyko keli tukstančiai žmonių. Tačiau kai kurie sugrįžę pasakoja, kad Latvijoje nėra taip gerai, kaip buvo agentų skelbiama. Dauguma Lietuvos darbininkų mielai grįžtų į savo kraštą, bet dabar negali, nes su Latvijos ukininkais jie pasirašę tam tikras sutartis. Šia progra pažymėtina, kad dabar ir Lietuvoje, ypač Latvijos pasienyje laukų darbininkų truksta. Ukininkai nusiskundžia, kad ankščiau jie nepasirupino laukų darbininkų, o dabar nėra iš kur jų gauti, nes daug jų išvažiavo į Latviją. — Tsb.

VALGIŲ GAMINIMO IR NAMŲ PRIŽIUREJIMO KNYGĄ JAU SPAUSDINAMA

Tai bus jau iš eilės šešta laida šitos knygos atspausdinta. Šį sykį bus dapildyta kai kuriais skanumynų ir gerymų receptais. Duokit užsakymus tuojau. Knyga bus gatava dėl siuntinėjimo apie vidurį šio mėnesio. Kaina $1.00.

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON ST. — WORCESTER, MASS.

LIETUVA IR LAISVES PASKOLA

Ir aukščiau, ir atėjus sunkesniems laikams, musų visos vyriausybės valstybės biudžetus subalansuodavo dažnai net su pajamų pertekliumi; kitaip sakant, suderindavo pajamas su išlaidomis. Iš užsienių ir iš savo piliečių pasiskolinta vieną kitą kartą tiktai ypatingiems krašto reikalams. Užsieniuose Lietuva yra paėmusi tiktai dvi stambesnes paskolas: vieną Amerikoje (1919 metais įvairiomis reikmenimis) apie 6 mil. dolerių ir antrą pas švedus — apie 40 mil. litų. Su Amerikos paskola tuo tarpu neaišku, nes panašią paskolą ir kitos valstybės nemoka, kol nebus susitarta del reikalaujamų lengvatų. Pagal susitarimą su švedais paskolos sumokėjimas išdėstytas ilgesniam laikui, ir ji musų kraštui sunkumų nesudaro.

Iš savo žmonių Lietuvos valstybė skolinosi dar visai mažai. Viena stambesnė paskola užtraukta tiktai Amerikos Jungtinėse Valstybėse pas Lietuvos išeivius. Broliai amerikiečiai pagelbos ranką ištiesė savo senąjai tėvynei sunkiausiu jai laikotarpiu — 1919-1920 metais.

Tada amerikiečiai lietuviai Lietuviai Lietuvos valstybės atstatymui paskolino apie 1 mil. 840 tukstančių dolerių Paskola buvo paimta 15 metų, mokant po 5% palukanų. Lietuvos valstybės likimas tada dar buvo taip neaiškus, kad jai skolinti, ir dar penkiolikai metų, tegalėjo karščiausios Lietuvos sunų širdys. Skolino, bet su maža viltimi paskolą atgauti.

Tačiau šitie pirmieji Lietuvai skolintojai šiandie turi didelį džiaugsmą — jų paskola davė gražiausių vaisių, ji stipriai parėmė lietuvių tautos iš vergijos išsivadavimą, ir todel Lietuva vadinamą Laisvės Paskolą turi galimo ištesėsti.

Dėja, šitas ištesėjimas sutampa su labai sunkiu musų kraštui laikotarpiu. Musų tėvynė šiemet turi ypatingų sunkumų. Pasaulinis ekonominis krizis ją slegia nemažiau, kaip ir kitus žemės ukio kraštus. Mums tą krizę dar smarkiai paaštrino ekonominis karas su Vokietija, kuri jį mums iškėlė politiniais sumetimais. Kadangi hitleriškoji Vokietija ir savo karingumą šiuo tarpu yra nukreipusi į tariamą "minkščiausią vietą" — į Lietuvos pusę, tai mums tenka dar pasispausti ir saugumo reikalams padidinti išlaidas. Be viso to, dar kaip tik šiemet (liepos 1 d.) sueina terminas mokėti amerikiečiams lietuviams pas juos paimtą paskolą — apie 11 mil. litų. Todėl tai musų vyriausybė buvo priversta šiemet užtraukti vidaus paskolą — 18 mil. litų. Šią paskolą vyriausybė numatė paskirstyti tarp pinigingesnių gyventojų — pramonininkų, prekybininkų, laisvųjų profesijų žmonių bei valdininkų. Ukininkams šiais laikais, ypač nepinigingiems, vyriausybė skyrė kuomažiausių vilčių, nors jie sudaro beveik penkis šeštadalius krašto gyventojų.

Galley 8 — Tsb. žinios

Matyti, kad vyriausybė ir dabar deda nemažai vilčių į Lietuvos sunų užsieniuose pagalbą. Amerikiečiai lietuviai tą pagalbą gali suteikti, šiemet nepatiekdami Laisvės Paskolos bonus apmokėjimui. Manoma, kad šitie pirmieji Lietuvai skolintojai yra jautriausi Lietuvos sunus išeivijoje: jie atsižvelgs į savo senosios tėvynės dabar gyvenimą, ypatingą sunkmetį, ir paskolos atsiėmimą atidės vieniems kitiems metams.

Vyriausybė čia jau padarė žygių, norėdama tokių Lietuvos sunų pasišventimą įvertinti. Yra priimtas įstatymas, kad už nepatiektus apmokėti Laisvės Paskolos bonus bus ir toliau mokami penki procentai per metus. O pačių bonų apmokėjimas pratęstas iki 1945 metų, liepos 1 dienos.

Tokiu budu, realizavus vidaus paskolą ir mažiau šiemet sumokėjus paskolos amerikiečiams lietuviams, bus kiek palengvinti Lietuvos finansiniai reikalai, o tas duos galimumų sekmingiau kovoti su nepaprastais ukiškais sunkumais ir stiprinti svarbiausią krašto reikalą — valstybės saugumą. — Tsb.

D.U.L.R. KRONIKA

Iš Argentinos, Buenos Aires, vyksta į Pasaulio Kongresą "Lietuvių Balso" bendradarbis ir Lietuvių Centro pirmininkas p. Jonas Vizgirda.

XXXXX

Brazilijos lietuvių "Vilties" Sąjunga, Spaudos Draugiją "Šviesa" ir kitas organizacijas atstovaus Kongrese "Lietuvio" redaktorius p. S. Vancevičius, kurs išvyksta į Lietuvą anglų laivu "Highland Chieftain" liepos mėn. 1 dien. Į Kongresą taip pat rengiasi ir mokytojas p. Pažėra.

XXXXX

Iš Brazilijos pranešima Draugijai Užsienio Lietuviams Remti, kad Sao Paulo mieste nusižudė jaunas ir gabus poetas Vincas Atkočaitis — Gytis, pasirašydavęs po savo raštais G. Faustas, V. Vaistartas, V. Gytis. Nemaža gražių jo eilėraščių buvo "Lietuvoj" ir kituose Pietų Amerikos lietuvių laikraščiuose; rašė jis ir apysakėles bei straipsnius iš Lietuvių gyvenimo. P. Amerikos lietuvių spauda sako, kad jo nusižudymo priežastis buvusi šeimyniška nesantaika.

XXXXX

Spaudos parodai, kuri bus Lietuvių Pasaulio Kongreso metu Kaune, D. U. L. R. gavo siuntinį iš Torino, Italijoj. Dar negauta žinių, ar kas atstovaus Torino lietuvius Kongrese.

XXXXX

Kanadoj, Toronto mieste, lietuviai turi pradžios mokyklą, tik visi jų vaikai negali joje tilpti. Susirupinta steigti antrą mokyklą; mokykloms reikalinga vadovėlių. Toronto mieste yra per 2.000 lietuvių; jie turi šešias draugijas.

XXXXX

Jugoslavijoje Bečkerek mieste iš didžiojo karo laikų belaisvių yra užsilikęs lietuvis Antanas Višniauskas, kilimo nuo Utenos. Dabar jis labai sunkioje padėty ir prašo, kad D. U. L. R. padėtų jam grįžti į Lietuvą. Jau 1918 metais jis mėgino grįžti, bet Lenkijoj pateko į kalėjimą. Pasprukęs iš kalėjimo kartu su Austrijos belaisviais, atsidurė Jugoslavijoj.

XXXXX

"Policijos" Redakcija Kaune neseniai paaukojo Draugijai Užsienio Lietuviams Remti 32 komplektus įvairių lietuviškų laikraščių ir apie 1.000 egz. įvairių laikraščių paskirais numeriais.

Musų dainininkė p-lė Matulaitytė paaukojo 222 egz. įvairių vertingų knygų. Tam pačiam tikslui gražiai pasirodė "Aušros" berniukų, gimnazijos mokytojų kooperatyvas, paaukodamas D. U. L. R. 169 egz. knygų.

XXXXX

Buenos Aires, Argentinoje, lietuvių pradžios mokyklą lanko 34 mokiniai. Mokyklos vedėja pakviesta vietos mokytoja p. E. Zoraboza. Lietuvių kalbą ir lietuvių kalba einamus dalykus dėsto p. Elena Vilčinskaitė, baugusi Mariampolės gimnaziją ir studijavusi pedagoginius mokslus V. D. Universitete Kaune. Tą mokyklą isteigė Buenos Aires lietuvių "Šviesos" draugija, kuriai priklauso įvairių srovių žmonės. Draugijos pirmininku yra pedagogas A. Ješmanta, vietos tautininkų sąjungos valdybos narys, sekretorius — Z. Juknevičius, "Švyturio" redaktorius ir iždininkas — P. Ožinskas, "Argentinos Lietuviu Balso" leidėjas. Mokyklos išlaikymas metams atsieina 7.488 litai.

XXXXX

Pirmieji lietuviai išeiviai Brazilijoje, kaip spėjama, buvo Kazys Masiulevičius ir Vincas Simkevičius, abudu kilimo iš Viln niaus krašto. Jau 45 metai, kaip juodu gyvena Brazilijoj. Neužmiršę lietuvių kalbos ir papročių, šeimose kalba lietuviškai, gyvena pasiturinčiai. Trečias senas imigrantas Brazilijoje yra Juozas Dirvanauskas; jau 34 metai kaip jis Brazilijoj; verčiasi žemės ukių; uolus lietuvių laikraščių skaitytojas ir rėmėjas.

XXXXX

Pasaulio Lietuvių Kongreso Spaudos Parodai atsiuntė eksponatų A. J. Jokubaitis, iš So. Boston, Massachusetts Valstybėje. Jis atsiuntė savo šiaurės Amerikoj išleistas lietuvių kalba knygas.

Norima trumpų bangų radio plačiau panaudoti susikalbėjimui su užsienio lietuviais. — Akademinis D. U. L. R. skyrius ieško budų plačiau panaudoti trumpų bangų radio su užsienio lietuviais mėgėjais pasikalbėti. Kaip žinome, užsienyje yra lietuvių radio mėgėjų, su kuriais kai kada visai gerai galima susikalbėti. Tokios radio stotys atatinkamai jas pritaikius, išplėtus jų tinklą, sužinojus išauk. ženklus, butų graži priemonė jaunimo susibendravimui.

GANDHINĖ KOVA

Akademinis D. U. L. R. paėmus iniciatyvą išplėsti susirašinėjimą su užsienio lietuviais, juo susidomėjimas laipsniškai pradėjo augti, ypač kada pirmieji bandymai pavyko — gavo nuoširdžių atsakymo laiškų iš tolimųjų tautiečių. Jaunimo, ypač moksleivijos tarpe tokia rami, "gandhinė" kova su nutautėjimu turi gero pritarimo. Pilnesniam susirašinėjimo nušvietimui, jo nustatymui ir p. Akademinis DULR rengia grupę paskaitų per radio, kurias skaitys žymus visuomenės veikėjai, išeivijos žinovai ir Akademinio DULR nariai.

Akademinio D. U. L. R. susirašinėjimo atstovai. — Geresniam susirašinėjimo išplėtimui musų jaunimo su užsienio liet. jaunimu Akademinis DULR įsigys atstovus lietuvių kolonijose, kurie padės išplėsti susirašinėjimą ir jį palaikyti. Susirašinėjimo centrai yra sudaroma iš vietos mokyklų vadovybių. Iš vietos gyventojų atstovų yra susirasta beveik visose užs. lietuvių kolonijose. Atstovais jau yra du V. D. U-to studentai, kurie nepoilgo, studijų proga išvažiavo į gausingesnes užsienio lietuvių kolonijas, dirbs ir šį naudingą darbą. K. V.

PRANEŠANT

* Naujas žemas dantų taisymo kainas! Musų pirkimo galia duoda mums galimybės suteikt Jums geriausią dantų taisymą už labai mažą kainą. Mums bus malonu pagalbėt Jums, visose dantų taisymo problemose.

SPECIALISTAI

DIRBTINŲ DANTŲ ĮTAISYME
DANTŲ IŠTRAUKIMUOSE
DIRBTINŲ DANTŲ SUTAISYME

Už dyką

* Patarimai ir pasitarimai — mes duodame tikras kainas už dantų pataisymą ir patariam apie dantų gydymą nemokamai.
* Ištraukimai — sykiu su kitais dantų taisymo darbais.

Visas Darbas Gvarantuotas

DR. SHAWMUT
DENTIST, INC.
536-A MAIN GATVĖS VIRŠ WELTON'S VALGYKLOS
Slaugė Pagelbininkė Tel. 2-6810 dabar

High-Test Range &

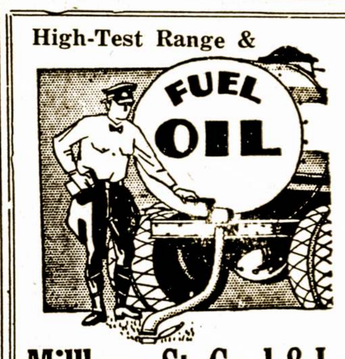

Millbury St. Coal & Ice COMPANY
Tel. Dial 2-7387 — Dial 3-3631
Visokios Rušies Angliai
NAUJOS ANGLIJOS KOKSAI IR MĖLYNIEJI ANGLIAI, MUSŲ SPECIALIŠKUMAS
Aukštos Rušies Aliejus Pečiams ir Kurui
JONAS KIELA
441 Millbury St., Worcester, Mass.

Laikykite Savo Namus Šiltai Už Mažą Kainą Šią Žiemą

OLD COMPANY'S LEHIGH

Visai Žiemai Prisikraukite Anglių, Koksų ar Aliejaus Musų Lengvų Mokesčių Planu

Užmokėkite Į Dešimts Mėnesių Pirma Mokestis Nepriverstina
Pasinaudokite Musų Nauju Finansavimo Planu
Telefonuokite del Informacijų
PETER BROS.
Tel. 3-7247 — 161 Washington St.
ANGLYS — KOKSAI — MALKOS ALIEJUS KURUI

T. J. COONEY CO
PARINKTI ir IMPORTUOTI
Vynas — Degtinė — Alus
Pristatymas ir Patarnavimas už Dyką
Neskaitome už Alaus Dėžes
MES KALBAM LIETUVIŠKAI
Tel. Dial 2-9960
82 Millbury St. — Worcesteryje

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-4233

Ofiso Tel. 5-2576 Room 527
Charles W. Tamulonis
Lietuvis Advokatas
Namų Tel. 2-0911
390 Main g-vės—Worcester, Mass.

F. A. Vaišnora, M. D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos ir nuo 6—8 vakare
(Sekmadieniais sulig susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcestery

R. V. Westlin, M. D
Gydytojas
Baigęs Mokslą Suomijoj
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-11 ryte; nuo 2-3 dienos ir nuo 7-8 vakare
Trečiadieniais — nuo 10-11
45 Prospect Street
Fitchburg, Mass.

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Sykį Pavalgyt ir Pasisveikuot Naujai Įrengtuose Pudelėse.
49 Millbury Gatvės

— Sveikas gyvas brolau!
— Kur eisim?
— Na eisim pas Čėsną — girdėjau turi importoto gėrymo.
VILIAMAS ir ADOLFAS ČĖSNAI
90 Millbury Gatvės
Worcester, Mass.
Čia gausit išsigert importuotų gėrymų

MOTIEJUS A. CIVINSKAS
Vienintėlis Lietuvių Graborius Worcestery

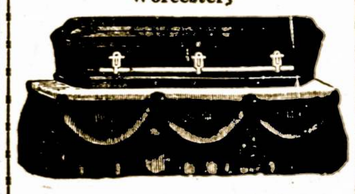

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio, susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės— Tel. 5-5898
340 HARDING STREET

KAS IR KAIP LIETUVOJE RUPINASI SOCIALE GLOBA

Sunkus socialės globos klausimas Lietuvoje nėra vienas paskutiniųjų. Juo rupinasi valdžios ir savivaldybių įstaigos bei visuomenės labdaringos organizacijos. Dabar yra šios socialės globos įstaigos: 8 kudikių lopšeliai, kuriuose išlaikoma 1.088 vaikai; 40 vaikų prieglaudų, kurios globoja 3.083 vaikus; 150 senelių ir biednuomenės prieglaudų, išlaikančių 4.430 asmenų; aklųjų institutas, globojantis 50 asmenų ir dvi nepilnamečių nusikaltėlių kolonijos. Motinoms ir vaikams globoti organizacijų sąjungos visoje Lietuvoje išlaiko 15 sveikatos centrų, kuriuose duodami patarimai motinoms ir teikiama medicinos pagelba nauja gimiams bei kudikiams ligi 6 metų amžiaus. 1934 metais visuose sveikatos centruose apsilankė 6.861 motinos ir 18.342 vaikai. Gailestingosios seserys namuose motinas ir vaikus aplankė 26.207 kartus.

Netrukus Lietuvoje pradės veikti naujas socialės globos įstatymas. Jis įveda privalomą neturtingųjų žmonių globojimą. Pagal naująjį įstatymą valstybė socialę globą teiks: vaikams, psichiškai nesveikiems, susirgusiems raupsais, maru, cholera ir dėmėtąja šiltine pasiutusių gyvulių apkrestiesiems, nukentėjusiems nuo gaivalinių nelaimių, taip pat beturčiams Lietuvos piliečiams svetimose valstybėse. Savivaldybės turės globoti: negalinčius del senatvės dirbti ir invalidus, ligonis, gimdyves moteris ir sergančius džiova.

Šiemet Lietuvoje taip pat pradėta smarkesnė kova su venerinėmis ligomis. Yra priimtas net įstatymas kovai su tomis ligomis. Šioms lygoms gydyti valstybė ir savivaldybės statys ligonines ir ambulatorijas. Venerikai Lietuvoje gydomi nemokamai. Kovai su džiova veikia keletas sanatorijų. Džiovininkams gydyti veikia valstybinė plaučių ligoninė Jurbarke su 100 lovų, 4 džiovininkų sanatorijos, kurių vieną išlaiko valstybė, vieną — Raudonasis Kryžius, vieną — Kauno miesto ligonių kasa ir vieną — draugija kovai su tuberkuliuozu. Kasmet Lietuvoje džiova miršta apie 3000 žmonių, o sunkiau ar lengviau džiova sergančių priskaitoma keliolika tukstančių žmonių. Psichiškai nesveikiems (bepročiams) gydyti veikia viena ligoninė Suvalkų Kalvarijoje su apie 500 lovų.

Beturčiams gydyti valstybė kasmet išleidžia apie 300.000 litų. Socialei globai valstybė kasmet išleidžia vis dauglau pinigų (1926 m. buvo išleista 950.000, 1932 m. — 2.600.000 litų. o 1934 m. 3.145.000 litų). Savivaldybės 1926 m. šiems reikalams išleido 1.570.000 lt. o 1932 m. — jau 3 390.000 litų. Visuomeninės organizacijos socialei globai 1926 m. išleido 700.000 litų, o 1932 m. — 1.350.000 litų.

Šiais metais valstybinėms prieglaudoms išlaikyti numatyta išleisti 575.000 litų, labdaringų organizacijų laikomoms įstaigoms šelpti — 560.000 litų. Be to, valdžia kasmet apie 400.000 litų dar išdalina įvairioms labdarybės organizacijoms. Nežiurint, kad Lietuvoje socialė globa jau nemažai rupinamasi, vis del to vargšų žmonių atsiranda pakankamai. Tačiau ateity socialę globą manoma dar daugiau išplėsti ir gyvinti kovą su žmonių ligomis vargu bei skurdu.

VILNIUI VADUOTI SĄJUNGAI 10 METŲ

STEIGIAMAS VILNIAUS KRAŠTUI IR JO PROBLEMOMS TIRTI INSTITUTAS

1925 m. balandžio 25 d. Kaune susirinko apie 100 Lietuvos veikėjų, kurie įsteigė Vilniui vaduoti sąjungą. Jai steigti mintį davė dabartinis Vilniui Vaduoti sąjungos vice-pirmininkas ir Vilniaus Geležinio Fondo pirmininkas kun. prof. F. Kemėšis; per pirmąjį dešimtmetį užsienio lietuvių kolonijose, ypač Jungtinėse Amerikos Valstybės ir Anglijoje. Šiandien nepr. Lietuvoje nerasime kad ir tolimesnio kampelio, kuriame nebutų Vilniui vaduoti sąjungos skyriaus, ugdančio ir nuolat palaikančio Vilniaus meilę Lietuvos gyventojų širdyse. Per dešimtį metų Vilniui vaduoti sąjunga sujudino visą Lietuvą ir žymią dalį jos išeivijos griežtesnėn kovon del Vilniaus — Seinų krašto laisvės. Ji įskiepijo didelį Vilniaus ilgesį, ji burė ir teburia visus lietuvius po viena Vilniaus vėliava. Vilniaus vadavimo himnas — "Ei pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim". — šiandien škamba kiekvieno lietuvio akyse ir širdyje. Tai Vilniaus ilgesio giesmė, ilgesio, kuris nuolatos auga visuose lietuviuose ir pasauliui nuolatos skelbia lenkų klastą ir dabartinį terorą prieš pavergtuosius lietuvius. Vilniui vaduoti sąjungos paskelbta Vilniaus ilgesio diena — spalių devintoji,— kada 12 val. visame krašte viešpatauja nesutrukdoma mintis, dar labiau lietuvį ragina dėti visas savo jėgas kovai del tėvynės trečdalio laisvės.

Apie šios sąjunos butinus artimiausius darbus Tsb. atstovas turėjo pasikalbėjimą su dabartiniu Vilniui vaduoti sąjungos pirmininku dr. Ant. Juška.

— Kaip bus paminėtas sąjungos dešimtmetis?

— Nors Vilniui Vaduoti Sąjungai 10 metų suėjo balandžio 25 d. — sako dr. Juška — tačiau jos dešimtmetį viešiau minėsime truputį vėliau. Minėsime gana kukliai, nes mes negalime džiaugtis ir savo darbus perdaug garsinti, kol Vilniaus kraštas neša lenkų vergijos jungą. Dešimtmečio proga, bus išleistas specialus "Musų Vilniaus" numeris ir centro komitetas tars tam tikrą žodį sąjungos visuomenei. Šia proga, Centro komitetas paragins skyrius, kad jie sąjungos 10 metų trumpai paminėtų valsčiuose ir miestuose. Vadinasi, numatomi jungtiniai ir dideli sąjungos skyrių susirinkimai. Stambiausiu Vilniui vaduoti sąjungos dešimtmečio paminėjimo įvykiu reikia laikyti Vilniaus kraštui ir jo problemoms tirti instituto organizavimą. Centro komitetas instituto organizaciniam darbui telkia mokslines ir kitų sričių pajėgas Instituto planą dabar ruošia komisija: juristas, J. Kubilius, dr. A. Juška, prof. Z. Žemaitis, prof. K. Pakštas ir prof. St. Kolupaila. Tai, maždaug, taip rengiamasi netrukus paminėti Vilniui vaduoti sąjungos dešimtmetį — sąryšy su tuo, — sako dr. Juška, — Centro komitetas dabar svarsto naujus sąjungos darbo budus. Tačiau nereiškia, kad tai butų VVS taktikos keitimas. Pirmiausia, turiu paminėti gegužės 11-12 d. busimą sąjungos apygardų atstovų suvažiavimą. Jame bus pranešimai apie centro komiteto, įvairių komisijų ir apygardų veikimą, bus pasitarta tolimesnio veikimo klausimais ir del Vilniaus Geležinio Fondo organizacinio darbo išplėtimo visame krašte ir užsienio lietuvių kolonijose.

Koki dabar yra Vilniui vaduoti sąjungos santykiai su kitomis Lietuvos organizacijomis?

— Musų santykiai visados buvo ir tebėra geri su visomis organizacijomis, kurios dirba lietuvišką darbą. Daug Vilniui vaduoti sąjungos narių yra ir kitų oranizacijų nariai. Ypač musų santykiai artimi su šauliais. Niekur neturime jokių trynimųsi ar nesutarimo. Musų sąjungos skyriai Vilniaus darbe uoliai ben dradarbiauja su kitomis organizacijomis. Daug šaulių vadovauja musų sąjungos skyriams. Vilniui vaduoti sąjunga dirba visos tautos jungimo, cementavimo darbą. Tad, suprantama, negali buti nesutarimų su kitomis organizacijomis, o ypač Vilniaus vadavimo darbe.

— Kaip Vilniui vaduoti sąjunga santykiauja su užsienio lietuviais?

— Čia musų santykiai nėra taip plačiai išsivystę, kaip turėtų buti. Daugiausia santykiaujame su jungtinių Amerikos valstybių ir Anglijos lietuviais. Jungtinėse Amerikos valstybėse mums daug padeda musų generalinis konsulas P. Žadeikis. Paskutiniaisiais metais Vilniui vaduoti sąjunga jau pradėjo rimčiau įeiti į užsienio lietuvių visuomenę. Turiu su džiaugsmu pabrėžti, kad užsienio lietuviai labai gražiai atsiliepia į musų sąjungos darbus. Iš jų gauname medžiaginės ir dvasinės paramos. Turime kelesdešimts skyrių ir užsienio lietuvių kolonijose: Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Pietų Amerikoje, Anglijoje, Prancuzijoje, net Kinijoje ir t.t. Visi jie dirba gana gražiai ir ugdo gilią Vilniaus meilę musų išeivijoje.

— Kiek dabar Vilniui Vaduoti sąjunga turi skyrių ir narių?

Skyrių turime arti pussešto šimto. Narių apie 25.000. Tai nepriklausomoje Lietuvoje. Mes tiksliai nežinome, kiek narių turime užsienio lietuvių tarpe. Neaišku, ką galima laikyti tikrais sąjungos narais, ką ne, nes nevisi jie į sąjungą įstojo taip, kaip reikalauja Vilniui vaduoti sąjungos įstatai. Tačiau formalumai nėra taip svarbu. Svarbiau, kad jie uoliai dirbtų Vilniaus darbą musų išeivijoje. O tuo pačiu jie jau yra sąjungos žmonės ir Vilniaus darbininkai.

Baigdamas pasikalbėjimą, Centro Komiteto pirmininkas dr. A. Juška dar kartą paneigė žinias, apie tariamus nesutarimus Centro Komiteto, ar sąjungos taktikos keitimą, del kurių, buk, turėjęs pasitraukti prof. Mykolas Biržiška. Del šių gandų, dr. Juška trumpai ir griežtai pasakė, kad jie daugiausia skleidžiami piktos valios žmonių ar neišmanėlių, kurie nori pakenkti vieningam Vilniaus vadavimo darbui. Prof. M. Biržiška pasitraukė tik del mokslo darbų, kurie reikalauja ilgesniam laikui išvažiuoti iš nepr. Lietuvos. Jis jau dirba Vilniaus Mokslo Draugijoje. Tsb.

Kaip Vokieqiai Baiminosi Lietuviškų Pirčių

Jau 17 metų praėjo nuo žiaurios vokiečių okupacijos. Daugelį tos okupacijos skriaudų ir neteisybių baigia užmiršti kantriai ją nešusieji. Tik retkarčiais kaimynai suėję pasikalbėti, žodis po žodžio, prisimena ir papasakoja atskirus vokiečių valdymo ir gyvenimo įvykius, kartais labai sunkius ir skaudžius, o kartais įdomius ir juokingus. Ir gardžiai pasijuokia žmonės, prisimindami vokišką "kulturą" ir jos vykdytojus.

Aukštaitiją užėmę, vokiečių kareiviai stebėdavosi pirtimis, pastatytomis paežerėse ir paupiuose, nesuprasdami, kuriam reikalui jos pastatytos. Žmonėms paaiškinus, kad tose pirtyse maudosi ir vanojasi, vokiečiai sumano irgi išsimaudyti. Pasirodo, kad tokių pirčių vokiečiai nebuvo matę, ir pirmieji jų ėjo su didele baime ir nepasitikėjimu, įtardami, kad čia yra parengti ir palikti rusų kariuomenės spąstai vokiečiams. Nusirengę sueina į vidų, baimingai sėda ant palų (lentų) ir laukia nenumatyto pavojaus. Vienas kitas pamėgina sėstis ant krosnies akmenų, bet greitai įsitikina, kad ten sėdėti truputį per karšta...

Bailesnieji kareiviai, gerai iš tolo stovėdami, stebi ir laukia, kuo pasibaigs jų "kamerdų" drąsumas.

Tuo laiku aukštaitis, pirties savininkas, flegmatiškai šypsodamas, paima kibirą šalto vandens ir staiga supila ant įkaitusių akmenų. Pašoka karšto garo srovė, o su ja pašoka ir visi drąsuoliai ir kiek neša kojos nuogi išbėga į orą ir lekia laukais, net neatsisukdami. Su jais bėga ir visi kiti, to maudymosi pažiurėti susirinkę. O kaimo gyventojai juokiasi iš taip gražiai nusisekusio vokiečių maskarado. Po kiek laiko atsipeikėję sugrįžta visi ir įsitikina, kad čia nei jokių spąstų, nei dujų nė kvapo nebuta. Įšsimaudo, išsivanoja ir linksmi išeina.

Nors pirmiesiems ir pavyko išsimaudyti, vis delto atsirado keletas bailesniųjų, kurie jokiu budu nesutiko į pirtį eiti. Po ilgų įtikinėjimų galų gale nutaria ir jie išsivanoti. Draugai paslapčiomis susitaria juos pamokyti ir pašposauti. Nusirengus ir suėjus į pirtį, keletas draugų uždaro ir užstoja duris, o tuo laiku vienas pradeda pilti vandenį ant krosnies. Krosnis buvo naujai iškurenta, garas kyla visu smarkumu, uždarytieji vokiečiai, karščio kamuojami, keikiasi, o draugai laikydami duris balsu kvatoja. Gerokai palaikę, vanojamiems viduje aptilus, atidarę duris, rado vargšus jau gerokai apšutintus. Po tokio nelaimingo juoko, bailesnieji kareiviai ir žandarai, bijodami žmonių keršto ir netikėto pavojaus, iš tolo lenkdavosi pirčių. Tsb.

LIETUVIAI!
SKAITYKIT IR PLATINKIT
AMERIKOS LIETUVĮ

Mediciniškas Sąmojus

PALANGOS VASAROTOJA

— Na ką, Palanga gerai veikia?

— O, labai gerai! Praėjusį sezoną aš palaidojau savo seną vyrą, o šį — jau ištekėjau už jauno...

GERIAU STOVĖT, NEGU VAŽIUOT

— Na, o kaip tau patiko pereita naktį su tuo jaunu daktaru važiuot?

— Važiuot kaip važiuot, bet man patiko su juo šalia kelio sustot.

KO NEIŠGYDOT!

Gydytojas: — Hm! kaip tamstą egzaminuojant išrandu, tamsta sergi simuliacija.

Ligonis: — Išrasti jau išrado trečias gydytojas. O išgydyti tai ne vienas nemokat! Kam jus dar daktarai!

ŠIAIP VISI SVEIKI

Grįžo Mikas iš tėviškės. Kiti jo klausinėja:

— Kas girdėt tėviškėje?

— Dėkui, visi sveiki. Dėdė Ksaveras pasimirė, Aldutė persiskyrė su vyru, o Antanas nukrito nuo šalinės ir išsilaužė koją. Šiaip visi siunčia labų dienų.

—Prašau tėte, mama šaukia — kalba mažytis.

—Neturiu laiko, turiu laišką rašyti.

—Bet mama tuojaus nori su tėveliu pasimatyti.

—Jeigu ten kas tokio svarbaus, tai tegul mama į mane ateina.

—Kas-gi yr, kad šiandien tėvelis perdaug sau pasivelija.

Penkių vaikų gimdytojai laike vakarienės besikalbant apie žinomą šeimyną, kurioj buvo aštuoni vaikai ir apie rupesčius ir klapatus, kokių tur patirti užlaikant vaikus iš to nemažai apgailestavo.

—Aš manau, kad ir mųs jau čia pakankama — kalba vyriausis vaikas.

(ĮSIŠOKO VYRUKAS!..).

— Ar tamsta pažįsti tą šviesiaplauke?

— Pažįstu.

— Ar tamsta gali supažindint mane su ja.

— Su malonumu...

— Tai dėkui, amžinai neužmiršiu, aš labai noriu vyrisvilioti ją — rodos, nieko sau bobelė, kaip tiktai mano skoniui...

— Ir mano skoniui taip pat: tai mano žmona. Ar. V-kas

MANO DARŽELIS

Mano darželis pilnas gėlių,
Jos susodintos augt' paeilių;
Žavi kvapais prie mėnesienos;
Pikt-žodžių — šiukstu, anei-vienos.
Vos saulutė nusileidžia,
Laistau vėją ir gėles;
Gauna, kotik josios geidžia,
Ot, globoju, it lėles.

Auga gėlelės savo valia,
Aš, tik' jų tarnas, stoviu šale;
Bitems tik, leidžia žiedus bučiuot',
Saulei, kutenti, vėjui, čiučiuot'.
Žieduose grožybė tvazga
Ryto metą su rasa;
Pumpurus naujus jos mezga,
Bus naujų žiedų masa.

Saulė, per dieną siaučia žieduos';
Naują aromą naktį juos duos,
Gi pumpurėliai, štai, jau žiedais
Puošia darželį grožės priedais:
Liudną akį, šis gėlynas,
Suramina gražumu;
Dailininką, it žvaigždynas,
Stebina įvairumu.

Tylintis. 1934-IX-10 d.

LAIMĖ GAMTOJ

Pavasarį girioje su paukšteliais per dienas
Nuolat buti gamtoje,
Jos pasakų klausyti...
Skint mėlynas žibutes ir geltonas purienas
Kad pavasaris butų sieloje:
Laimės kiek pamatyti!

Miestai dideli triukšmingi ir technikos stebuklai,
Tik laimės mažai yra;
Jos niekas neparduoda...
Ne dangoraižiai ir kulturos pabuklai
Suteiks ramybę tyrą:
Jie laimės mažai duoda...

Bet gamtos groži stebuklingą su siela jausti,
Kad matytų girdėtų
Kur gegutės tėvynė:
Pamiršt visus vargus ir ten dainelę austi;
Ten niekas neliudėtų
Su giria šimtmetine...

Vikt. Tatarė-lis

Dovanos Mokslus Baigiantiems

Laikrodis yra nepamirštama dovana. Išsirinkite bile laikrodį iš musų krautuvės ir busite užtikrinti žinodami, kad yra pilnai gvarantuotas laikyti tobulą laiką.

R. BOGAGE

LAIKRODININKAS IR BRANGENYBIŲ PARDAVĖJAS

634 Main gatvės — Prieš Worcester Marketą

Worcester, Massachusetts

IŠ MANO SAPNO

(Feljetonas)

Nekuris kulturinio pasaulio pilietis, ar tai anglas, ar amerikonas, ar kitąs kas, bekalbėdamas su manimi apie Lietuvos kulturą trumpai užbaigė.

—Nieko jųs neturit — jųs dar laukiniai!..

Ir numojo ranka. Norėjo tuoj eiti, tik aš spėjau jį už skverno pagriebti.

—Susimildamas, — aiškinau; — tuo pasakymu tamsta giliausiai užgauni visą musų garbingąją tautą!... Mes juk esame dalis tos didžios — mes gabi, ir gabiausia, ir seniausia tauta pasauly... — tiesiog užsivydamas puoliaus ginti baisiausiai tuo pasakymu užkabintą savo tautinę garbę.

Putojaus, aiškinau užsimydamas... Tik mano gerbiamasai oponentas ramiai sustabdė mano "galybę" ir tarė:

—Jųs turite savo ministerijas. Tai yra — jas vadinate savomis. Turite ir švietimo ministeriją. Ji pas jus leidžia knygas, ir daug bereikalingų — bereikalingų švietimo ministerijai. kaipo tokiai leisti: tai visokių dramų vertimai, kuriuos geriausiai galėtų išleidinėti ir privačios rankos (gal dar geriau). Ministerija, tam, kad tikrai savo vardui — švietimo ministerija — atatiktų, pirmiausioj eilėj privalo rupintis leidimu butiniausiai reikalingų Lietuvai knygų, kurių jums taip vis dar truksta: tai yra įvairųs mokykloms vadovėliai, visokios mokslo knygos ir t. p.

Bet delto — vis dar tiek to. Tik kad ir tas pačias dramas ir panašią literaturą jusu ta švietimo ministerija beleisdama nepadaro visko taip kaip ji galėtų padaryti.

Štai, imk, tamsta kad ir "V. Krėvės Raštai IV tomas", kurį išleido ta jusų ministerija: ant tos knygos viršelio padėta — "Švietimo ministerijos leidinys", ką tuojaus, pirmiausia, kiekvienas ir pamato tą knygą į rankas paėmęs ir pradėjęs vartyti.

Tik čia ir visas tos jusų švietimo ministerijos šviesumas: atverti tos knygos viršelį, atverti pirmą jos baltą puslapį — ir vis žiuri, tėmiji — ogi atvertęs antrąją baltą knygos puslapį skaitai dar kartą užvardinima ir jo smulkesniam pažymėjime beraudi sau:... "senųjų dienų gyvenimo pasaka" ir "Švietimo ministerijos leidinis"... Vks. A.

Parinktini Veikalai Lietuviškam Teatrui

1)—ATGAILA—
Trijų aktų tragedija. Parašė Jonas Steponaitis. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 6 moterys. Pusl. 36. Kaina 25c.

2)—Atsiliepė širdelė—
Vieno veiksmo dramatiškas vaizdelis. Lošia 4 vyrai ir 2 moterys, ir

Grybų Mišinys—
Vaikų teatrui. Lošia maži berniukai ir mergaitės. Abu veikalukai vienoj knygelėj. Pusl. 32. Kaina 25c.

3)—Bijunėlis—Komedija—
ir drama 4-se veiksmuose 6-se atidengimuose su dainomis. Parašė žymus dramaturgas V. Nagurnoskis. Lošime dalyvauja 15 ypatų. Kaina 50 centų.

4)—DĖDĖ APSIRIKO—
Vieno veiksmo komedija. Parašė Juozas Naruševičius. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pusl. 27. Kaina 20c.

5)—DOROS SARGAS—
3-jų aktų drama, veikalas iš baudžiavos laikų. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 4 moterys. Pusl. 90. Kaina 50c.

6)—Jonas Burbulas—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 3 moterys ir vyras. Pusl. 31. Kaina 25c.

7)—Pirmą ir Paskutinį Kartą—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 2 vyrai ir viena moteris. Pusl. 26. Kaina 20c.

8)—Po Apgarsinimui—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pusl. 28. Kaina 30c.

9)—Sušaldyta Dėdienė—
Vieno akto farsas — komedija. Ši komedija pilna juokų ir gyvumo. Lošime dalyvauja 6 ypatos. Kaina 30c.

10)—VAIKU TEATRUI—
Keturios Metų Dalys, Raudona Kepuraitė ir Pasakų Karalaitė. Abu veikalukai vienoj knygelėj. 15 pusl. Kaina 15c.

11)—Kalėdų Eglaitė—
Fantastinis vieno veiksmo vaizdelis. Lošime dalyvauja 6 ypatos—berniukai ir mergaitės. 19 pusl. Kaina 10c.

12)—Vaikai ir Burtininkė—
Dviejų veiksmo komedeja. Lošime dalyvauja 8 ypatos—vaikai ir mergaitės. 18 pusl. Kaina 10c.

13)—Kalėdų Išvakarėse—
Vieno veiksmo scenos vaizdelis. Lošime dalyvalja 6 ypatos—2 vyrai ir 4 moterys. Pusl. 22 Kaina 10c.

14)—Iš Didelio Rašto Išėjo iš Krašto—
Vieno veiksmo vodevilius. Lošime dalyvauja 5 ypatos—3 vyrai ir 2 moterys. Pusl 16. Kaina 15c.

15)—Vaikai ir Burtininke—
Dviejų veiksmų komedijėlė. Lošime dalyvauja 8 ypatos, 5 mergaitės ir 3 vaikai. 18 pusl. Kaina 10c.

16)—Tiktai Kaime Musų Laimė —
Vieno veiksmo vaizdelis. Lošime dalyvauja 6 ypatos ir burelis mažų vaikučių. 19 pusl. Kaina 10c.

17)—Išmintingasis Senelis ir Geroji Onutė —
Pasaka — Komedija. Lošime dalyvauja 4 asmenys, du vyrai ir dvi moterys. 22 pusl. Kaina 10c.

Iš čia sužymėtų veikalų-veikalukų, yra jie visi parinktinai pritaikyti Lietuviško teatro scenai. Jų pažymėtos Kainos sudaro $3.65, bet imant visus ant sykio, pasiųsim už $2. Adresuokite šitaip:

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS

Vietos žinios

Uždėtos Dar Didesnės Mokestys Šįmet

Worcesterio namų savininkai jau priėmė 1935 metų mokesčių sąskaitas. Šįmet už kiekvieną tukstantį vertės reikės mokėt $35.80, ikšiolei didžiausia suma kiek buvo mokoma ir $4.20 didesnė už pereitų metų mokestį. Pagal naujas teises, sąskaitos turėjo buti namų savininkų rankose ne vėliau birželio 14-tą, bet iš priežasties užsitęsimo galutino mokesties nustatymo, miesto iždininkas Tunison sakė, jogei nebuvo galima išsiuntinėti ankščiau. Naujas įstatymas reikalauja, kad pusė sąskaitos butų apmokėta liepos pirmą dieną ir kita pusė iki spalių pirmos dienos, bet neuždeda bausmės, jeigu neužmokama liepos pirmos dienos dalį. Už mokesčių sąskaitas neužmokėtas iki lapkričio pirmas dienos, yra imama nuošimtis. Nors mokestys daug padidėjo, kaikurios sąskaitos buvo mažesnės negu pereitais metais iš priežasties numušimo įkainojimo vertės. Didžiuma sąskaitų žymiai padidėjo ir namų savininkai dar daugiau spaudžiami.

Lietuva Buvo Rodoma Filmose

Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje, penktadienio vakare, birželio 21-mą dieną, įvyko nepaprastas kalbamų filmų iš Lietuvos rodymas. Žmonių susirinko veik pilnutėlė svetainė. Paveikslus rodė p. A. D. Kaulakis, chicagietis, neseniai atvykęs iš Lietuvos, gi p. J. Kulis, irgi iš Chicagos, aiškino. Vakarėlis pasisekė visais atžvilgiais. Lietuviai matė dideles svarbias iškilmes Lietuvoje ir girdėjo žymių vadų kalbas. Ypač didelį įspudį padarė filma imta šįmet gegužės pirmą dieną, Kaune. Filmoje buvo rodoma protestas prieš vokiečius, visa Lietuvos iega, kariuomenė ir aviacija.

Birželio 22-trą dieną, p. A. D. Kaulakis ir J. Kulis išvyko į kitas lietuvių kolonijas rodyti šiuos paveikslus.

Filene's

VYRŲ KRAUTUVĖ

RODO KIEK TURI PIRKIMO GALĖS $1.

Paprastai $1.45 "Nakties Patogumas"

PAŽAMOS $1.

Visi su "Durelastic" diržais

Šimtai naujų, paprastai po 25c

Skalbamųjų Kaklaraišių 5 už $1.

Šiaudinės Skrybelės $1.

Vertos parsiduot už $2.

Crepetone, Geros Rušies Rajono ir t.t.

VASARINĖS KOJINĖS 5 poros už $1.

Filene's, Belnord, Reigel

MARŠKINIAI $1.

Paprastai $1.15 iki $1.65

Balti, įvairių spalvų arba dryžuoti

DURYS IŠ GATVĖS

Lietuvių Diena Marianapolio Kolegijoje

Ketvirtadienį, liepos 4-tą, Amerikos Nepriklausomybės šventėje lietuviai iš visos Naujosios Anglijos ir toliau suvažiuos į Marianapolio kolegijos parką, Thompson, Conn. Manoma, jog šiais metai suvažuos apie 20,000 žmonių iš įvairių netolimų lietuvių kolonijų. Kurie turi savo automobilius atvažuos automobiliais, gi kiti autobusais ir traukiniais. Tai bus tikra lietuvių susiartinimo ir susipažinimo diena.

Tos dienos programa prasidės iškilmingomis pamaldomis, kuriąs laikys J. E. Vyskupas Matulonis. Pirmą valandą po-pietų prasidės sporto programa. Bus ir dainų programa, kurią išpildys 25 chorai. Po-pietų taipgi bus aviacija. Atskris Lituanika III su gabiais lakunais ir vienas iš jų šoks iš orlaivio su parašiutu. Po piet ir vakare bus šokiai grajinant Waterbury Melodians orkestrui. Visų įvykių programa bus skelbiama per garsiakalbius. Visi lietuviai važiuokite į Marianapolio Kolegijos parką, Thompson, Conn.

Studentų ir Profesionalų Seimas

Marianapolio kolegijoj, Thompson, Conn., šią savaitę, įvyksta Amerikos Lietuvių Katalikų Studentų ir Profesionalų Sąjungos seimas. Studentai ir profesionalai per dvi dieni, birželio 27 ir 28, svarstyt savo organizacijos reikalus. Birželio 27-tą dieną, 8 valandą vakare, įvyks iškilmingas koncertas seimo delegatams ir svečiams pagerbti. Penktadienį po-pietų J. E. Vyskupas T. Matulionis duos paskaitą. Penktadienio vakare, 8:30 val., Town Hall, Thompson, Conn., įvyks viešas pasilinksminimas seimo dalyviams.

Seniausios Moterų Draugijos Veikimas

Šv. Vardo Marijos Moterų draugija laikė savo pusmetinį susirinkimą pirmadienio vakare, birželio 10-tą, Šv. Kazimiero pobažnytinėje svetainėje.

Šiame susirinkime buvo atsilankę atstovai nuo Tėvų Marijonų Rėmėjų su prašymu imti dalyvumą Lietuvių dienoj, Thompson, Conn., liepos 4-tą dieną. Draugija prižadėjo imti dalyvumą ir tapo išrinktos sekančios atstovės tam tikslui: ponios Ona Lodienė ir M. Trumpaitienė. Buvo atsilankę atstovės iš Moterų Sąjungos, su prašymu imti dalyvumą jų gegužinėje, birželio 16-tą dieną ir prižadėjo lankytis.

Viena iš musų seniausių narių, Elzbieta Valangevičienė mirė. Ji priklausė prie šios draugijos per daug metų. Lai jai bus šios šalies žemelė lengva.

Marijos Vardo draugija striopiai rengiasi prie šios vasaros įvairių parengimų. Pirmas parengimas, tai gegužinė, kuri įvyks Maironio Parke, sekmadienį, liepos 14-tą. Antras parengimas įvyks rugpiučio 15-tą dieną. Tada bus rengiama milžiniška gegužinė Maironio Parke, gi pelnas bus skiriamas pusė Šv. Kazimiero parapijai ir pusė Aušros Vartų parapijai.

Rugpiučio 29-tą įvyks trečias ir svarbus 25 metų draugijos gyvavimo sukaktuvių paminėjimas. Šv. Kazimiero parapijos svetainėje įvyks milžiniška vakarienė. Toje dienoje Šv. Mišios bus laikytos abejose parapijose ir visos narės eis in korpore prie komunijos. Kiekviena narė, kuri ims dalyvumą iškilmėse bus pasipuošusi su balta rože. Iškilmių surengimo komisijon įeina sekančios narės: Agota Roglienė, pirmininkė; ponia Augustinavičienė, pagelbininkė; narės. ponia Jaugienė, Marcelė Trumpaitienė, O. Daugirdžiutė, K. Stepčinskienė, A. Nedzveckienė ir visa valdyba. Draugija užkvies dvasiškiją, profesionalus ir visas draugijas imti dalyvumą. Svarbu yra, kad visos narės imtų dalyvumą visuose draugijos parengimuose be skirtumo.

A. L.

Ringling Brolių Ir Barnum and Bailey Sujungtas Cirkas Worcestery

Ringling brolių ir Barnum and Bailey sujungtas cirkas atvyks į Worcesterį, ketvirtadienį birželio 27-tą dieną ir perstatys savo programą po-pietų ir vakare. Cirkas atvyksta viename šimte gelžkelio karų, su 1600 žmonių, septyniomis dramblių bandomis, 1009 gyvulių ir 700 arklių.

Šio cirko teatre sutelpa 16,000 žmonių, turi 7 scenas ir yra vienas iš 31 didelių palapinių. Šį sezoną jo centre bus matomas pulkininko Tim McCoy indionų kaimas, su Sioux, Crow, Šaunee ir Arapoe indionais.

Didžiausias Teatras Pasaulyje rodys šimtus naujų aktų, kurie dar tik pirmą kartą vaidinami šioje šalyje. Tarp naujų aktų bus: oro baletas, aktas su 60 arklių, įvairių ore šiurpulingų aktų; vaiksčiojimas lynu ištemptu. Matysite ką nors naujo kiekvieną sekundą. Šių 1935 metų Ringling Brolių ir Barnum ir Bailey Sujungto cirko programa yra viena iš puikiausių.

Pasilinksminimas, Naktį Prieš Nepriklausomybės Dieną

Švento Jurgio pašalpinė draugija rengia savo metinį išvažiavimą, liepos trečią dieną, vakare, Maironio Parke. Pradžia bus nuo 7-tos valandos vakare ir trauksis iki liepos 4-tos dienos, J.V. nepriklausomybės paminėjimo dienos. Prano Navicko gerai žinomas orkestras grajis laike šokių. Bus teipgi įvairių užkandžių ir gėrymų. Švento Jurgio draugija deda visas pastangas, kad atsilankusieji svečiai butų pilnai užganėdinti. Įžanga veltui. Pasilinksminimas užsitęs visą naktį. Worcesterio ir iš apielinkės lietuviai kviečiami atsilankyti.

Šv. Jurgio Draugija

Šventos Šeimynos Draugijos Gegužinė

Birželio 30-tą dieną, sekmadienį, Šv. Šeimynos draugija rengia didelę gegužinę, ant Gedimino Kalno. Šioji draugija, kaip kas metai taip ir šiemet, visados surengia labai įdomią gegužinę su brangiais išlaimėjimais. Vienok, šiais metais yra rengiamas dar įdomesnis negu kad buvo ikišiolei. Yra vienas išlaimėjimas, kurs padarys iš seno žmogaus jauną. Apart to, bus dar daug kitų išlaimėjimų. Kviečiam visus Worcesterio ir iš apielinkės lietuvius imti dalyvumą musų parengime. Čia turėsit progos pakvėpuoti tyro oro, pasiklausyt muzikos, paragauti skanių vaišių ir gėrymų ir pasimatyt su draugais.

Valdyba per L. Volongevičių, Raštininką

Miesto Įneigos Sumažėjo 29½ Nuošimčių

Cenzo Biuras iš Washingtono pranešė, jogei šeimynų įneigos Worcestery sumažėjo 29½ nuošimčių laike keturių aršiausios krizės metų, 1929 iki 1933 metų. Abelnai visoje šalyje įneigos nupuolė 33⅓ nuošimčių, pagal CWA cenzo ėmimo skaitliavimus. Namų savininkų įneigos sumažėjo daugiau negu nuomininkų, iki 31.5 nuošimčių sulyginus su 27.6 nuošimčiais. 1929 metuose paprastas namų savininkas Worcestery turėjo metinių pajamų $2784, gi tas kuris nuomavo butą abelnai turėjo $1686. 1933 metuose, šios sumos susimažino nuo $7907 iki $1221.

Labdarybės Draugijos Naujų Narių Vajus

Labdarybės draugijos susirinkimas įvyko trečiadienio vakare, birželio 19-tą dieną. Petras Katauskas, draugijos pirmininkas, atidarė susirinkimą. Apsvarsčius bėgančius reikalus, buvo išduotas parko veikančios komisijos raportas. Iš visų parko įneigų per mėnesį, gryno pelno liko $600. Taigi, pasirodo, jog seniau nė per metus nebuvo galima tiek pelno padaryt.

Laike susirinkimo nutarta surengt naujų narių vajų ir kurie prisirašys nuo 16 iki 25 metų, tiem nereikės mokėt įstojimo mokesties. Kurie dar nepriklauso prie Labdarybės draugijos, kviečiami prisirašyt.

Labdarybės draugija rengia gegužinę Maironio Parke, liepos 4-tą dieną. Šokiams grajis Prano Navicko orkestras.

Korespondentas

Iš Pereito V.V.S.S. Susirinkimo

VVSS laikė susirinkimą birželio 19-tą L. U. K. salėje, ir nutarė pasiųsti del Lituanikos II $250. į Lietuvos Gen. Konsulatą. Konsulatas perduos pinigus del Lituanikos II, jei dar pasirodytų trukumas del skridimo. Taipgi nutarta surengti pikniką liepos 21-mą dieną varde VVSS. Į komitetą surengimo pikniko įeina šie nariai: A. Kriaučialis, A. Janušionis ir A. Stoškus. Piknikas įvyks Leicestery Babrausko ukyje. Jie pasižadėjo surengti pelningą parengimą del VVSS. ir kviečia visus lietuvius ruoštis atsilankyt.

Korespondentas

Gegužinė Pavyko

S.L.R.K.A. 98-tos kuopos gegužinė, kuri įvyko ant Gedimino kalno, birželio 23-čią dieną, pasisekė labai gerai. Oras pasitaikė labai gražus, tai žmonių labai daug atsilankė. Kuopai atliks pelno. Butų gerai, kad kuopa surengtų daugiau tokių gegužinių.

Žmogelis

Lietuvių Radijo Programas

Prašome užsistatyt savo radijus — WHDH stoties (830 kilocikliaus) kaip 9:30 ryte šį sekmadienį.

Programo dalyviai: 1. — Al Zakus orkestra iš So. Boston. 2. — Ignas Kubiliunas, komikas. 3. — Duetas, sesutės Kackevičiutės iš Lawrence, Mass.

Prašome neužmiršt parašyt laišką ar atvirutę į stotį WHDH, parašydami kaip patiko programa arba klauskite kokias dainas norėtumet išgirsti? Adresuokite: Radijo Korporacija, 73 Farragut Rd., So. Boston, Mass.

Liet. Radio Korp.

Tikros Palangos Trys Devynios

Tai vaistai, kurie gydo ir stiprina kraują nuo įvairių ligų. Tas trijankas atgabeno tiesiai iš Palangos į Worcesterį vienas lietuvis amerikietis — Kaulakis. Jis buvo sustojęs Amerikos Lietuvio knygyne ir paliko po porą tuzinų pakelių keturių rušių gyduolių — dvi rušys Trijų Devynerių, viena rušis parsiduoda po doleri, o kita po 75c pakelis.

Taipgi paliko dviejų rušių arbatas, kurių pakelis parsiduoda po 50 centų. Ant kiekvieno vaistų pakelio yra parašyta nurodymai kaip tą gydančią arbatą reikia vartot.

Norėdami įsigyt pakelį, kreipkites Amerikos Lietuvio krautuvės adresu: 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Ed Yanover Package Store

278 Millbury Gatvės — Worcester, Mass.

Viena Kvorta Grynos Ruginės Degtinės 90 nuoš. $1.

Indian Pale Alus — $1.40 dėžė perkant krautuvėje

SPECIALĖS KAINOS UŽ VYNUS IR DEGTINES GEGUŽINĖMS

Vienintėlė Gėrymų Krautuvė, Kuri Parduoda Lietuvišką Degtinę

LEO DRANGINIS

Lietuviškas Kriaučius

Pasiuva Gerus Drabužius Pigiai

Pagal Vėlausias Madas

Kaina nuo $25.00 iki $30.00

Čia Atliekami Visi Kriaučiaus Darbai

Ekspertas Kailių Taisyme

Įdeda Naujus Pamušalus

Per Virš 20 Metų Kriaučiauja Ant to Kampo

Meldžiam Atsilankyt Pas Lietuvį

4 Sigel gatvės — kampas Harding ir Sigel

Worcester, Massachusetts

LIETUVIO UŽEIGA

Kur galima gauti visokių vietos ir importuotų gėrymų ir užkandžių, taipgi gerą patarnavimą. Malonėkite atlankyti musų įstaigą.

BRONIUS VALAKEVIČIUS

52 LAFAYETTE ST. — WORCESTER, MASS.

MADAME WANDA

Grožės Salionas

ILGALAIKIS SUSUKIMAS IR PLAUKŲ NUDAŽYMAS

Išplovimas — Pirštais Susukimas

Marcel Susukimas — Karštu Alieju Šampoo, Galvos Odos Gydymas — Veido Masažas — Pakai—Manikaras.

ANTAKIŲ GRAŽINIMAS — BALTINIMAS IR T.T

22 Pleasant g-vės — Tel. 3-9146

Kambarys 212—Worcester, Mass.

Wanda C. Ritsky

Ilgalaikis Susukimas

GERAI PRITYRUSIŲ PATARNAVIMAS

Mes pasitikim, kad šis ilgalaikis susukimas už šią kainą pritrauks daug naujų draugų ir kostumierių. Bile stilius $1

25c Pirštais Susukimas Visiškai Išdžiovinti 25c

Ypatingi Patarnavimai:

"Alvetta Marie" Ilgalaikis Susukimas $6.50 2 už $6.51

"Stewart Sheldon" Ilgalaikis Susukimas $4.50 2 už $4.51

Nancy Lincoln Ilgailakis Susikimas — $1.95

Išplovimas ir pirštais susukimas — 40c

35c Išplovimas 35c

50c Trinimas Karštu Alieju 50c

Pleiskanų Prašalinimas 50c už vieną gydymą

VIENAS CENTAS UŽ KITĄ

Paris Vif ..... $2.50, 2 už $2.51

Hollywood "Push-up" $3. 2 už $3.01

Margaret Warner $10., 2 už $10.01

HOLLYWOOD

PERMANENT WAVE SHOP

506 Park Bldg. Dial 2-9763

Atidaryta kas vakarą

Parsiduoda Ukis su Namais

Parsiduoda puikus ukis su namais, gyvuliais — 12 raguočių, 48 akrai žemės, jaunas arklys, virš 100 vištų. Visi geri trobesiai. Tik reikia eit ir gyvent. Parsiduoda nepaprastai pigiai. Teiraukitės:

F. Jesukevičius, Dodge Mill Rd., Saundersville, Mass.

Didžiausia Vertė Mieste Perkant Ugniatraškius (FIREWORKS)

144 Šmotai už 98c

Boutwell's Toy Shop

64 Mechanic gatvės

Worcester, Mass.

Parsiduoda Ukis

Parsiduoda ukis pačiame miestely arti dirbtuvės ir mokyklos. Yra dirbamos žemės, gražus pušynas, jaunas sodas, su daug įvairių vaisinių medžių. Yra 8 kambarių namas, miesto vanduo įvestas. Namai ir tvartas apšviesti elektra. Tvartas naujas su sklepu ir moderniškais įtaisymais sudėt pašarą; 2 selai del kornų. Yra įvairus įrankiai, 2 gražus arkliai, 12 ragočių, daug registruotų; daug kiaulių, žąsų, vištų, ir kalakutų. Vaclovas Kavaliauskas, Nashua Street, Shirley, Mass.

ŽODYNĖLIS

GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ

Turėdamas kišeninį žodynėli, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį budą be niekeno pagelbos išmoksi kalbėt, skaityt ir rašyt. Kaina $1.00

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street

Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS

"THE Yeshinskas Insurance AGENCY"

VISOKIOS RUŠEIS APDRAUDA

12-A Vernon St. — Dial 3-3784

DIDYSIS LIETUVIŠKAS SAPNININKAS

JAU GATAVAS. Visi knygynai, knygų krautuvės bei pavieniai siųskite užsakymus tuojau.

Didysis Lietuviškas Sapnininkas yra papuoštas šimtais paveikslų. Savyje talpina 150 didelio formato puslapių, kuriuose aiškiai išguldo ir atspėja kiekvieną nors ir nepapraščiausią sapną. Prie Sapnininko eina dar ir kiti Laimės Spėjimo Aprašymai.

Sapnininko kaina ..... 75c. Užsisakant daugiau egzempliorų duodame nuošimtį. Pinigus siųskite Money Order arba doleriais.

Amerikos Lietuvis,

14 Vernon St.—Worcestery

CHRYSLER ir PLYMOUTH

NAUDOTŲ KARŲ IŠPARDAVIMAS

Pradedant šeštadienio ryte ir pakol visi naudoti karai bus išparduoti, mes parduosim šiuos karus už Jusų kainas ir sąlygas:

1935 CHRYSLER SEDAN Demontratorius
1931 DODGE SEDAN
1931 AUBURN SEDAN
1931 STUDEBAKER SEDAN
1930 PEERLESS SEDAN
1929 FORD SEDAN
1929 HUDSON SEDAN
1928 HUDSON SEDAN
1930 BUICK VICTORIA
1931 BUICK COUPE
1931 DODGE ½ TONŲ PANEL TROKAS
2 DODGE SEDAN PASIRENKANT $50.

Yra dar 20 karų iš ko išsirinkt ir visi karai gvarantuoti. Mes turime parduoti, idant padaryt daugiau vietos. Musų nuostolis bus Jusų naudai. Ateikite ir duokite pasiūlymą už bile kurį naudotą karą ką turime.

L. & K. MOTOR, INC.

5 Grabowski Square — Worcester, Mass.

TEL. DIAL 2-9041